

Γραφείο Τύπου Πρωθυπουργού

Συνέντευξη του Πρωθυπουργού

ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

Στους δημοσιογράφους:

**Νίκο Χατζηνικολάου
Πέτρο Ευθυμίου
Γιάννη Πρετεντέρη**

Τετάρτη 12 Μαρτίου 1997

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥΣ

ΝΙΚΟ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ - ΠΕΤΡΟ ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΚΑΙ

ΓΙΑΝΝΗ ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12 ΜΑΡΤΙΟΥ 1997

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Καλησπέρα σας φίλοι τηλεθεατές. Τετάρτη σήμερα 12 Μαρτίου, 6 σχεδόν μήνες παρά κάποιες μέρες από τις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 1996 και σήμερα είναι η ώρα του Πρωθυπουργού. Είναι η πρώτη κατ' ουσίαν συνέντευξη του Πρωθυπουργού στα ΜΜΕ εφ' όλης της ύλης μετά τις εκλογές για το σύνολο των θεμάτων, εσωτερικών και εξωτερικών που αντιμετωπίζει η χώρα, μια συνέντευξη που γίνεται σε ταυτόχρονη μετάδοση από την ΕΤ-1, το ΜΕΓΑ και τον ΑΝΤΕΝΝΑ.

Κύριε Πρωθυπουργέ καλώς μας ήλθατε.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Καλησπέρα σας.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Τη συνέντευξη αυτή τη χειρίζονται οι εκπρόσωποι των καναλιών, ο κ.Χατζηνικολάου από το ΜΕΓΑ, ο κ.Πρετεντέρης από τον ΑΝΤΕΝΝΑ και από την ΕΤ-1 ο Π.Ευθυμίου.

Κύριε Πρόεδρε είστε στα χέρια μας γι' αυτή την εφ' όλης της ύλης συνέντευξη και για το σύνολο των θεμάτων. Κύριε Χατζηνικολάου έχετε την πρώτη βολή.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Θα ξεκινήσω από την εσωτερική πολιτική κ.Πρόεδρε και θα ξεκινήσω από το απεργιακό κύμα και ιδιαίτερα από τις δύο τελευταίες πολυσυζητημένες κοινωνικές κινητοποιήσεις. Την κινητοποίηση των αγροτών και στη συνέχεια την απεργία των εκπαιδευτικών.

Προεκλογικά είχατε αναφερθεί, σ' εκείνο το περίφημο "debate" με τον Μ.Εβερτ στην τηλεόραση, στους κακοπληρωμένους δασκάλους των νεανικών σας χρόνων. Κάνατε αυτή την αναφορά στην τελευταία ερώτηση, - ήταν η ερώτηση του Π.Τσίμα - και αναφερθήκατε στους κακοπληρωμένους δασκάλους των νεανικών σας χρόνων.

Είχατε πει εσείς προεκλογικά ότι εκσυγχρονισμός δεν σημαίνει μόνο ανάπτυξη αλλά και κοινωνική δικαιοσύνη, κοινωνική αλληλεγγύη και επομένως διάλογος. Το ερώτημά μου είναι, πρώτον γιατί από τις 23 Φεβρουαρίου διεκόπη ο διάλογος του Υπουργείου Παιδείας με τους καθηγητές και δεύτερον, γιατί στη διάρκεια της αγροτικής κινητοποίησης αρνηθήκατε να συναντηθείτε με τους εκπροσώπους των "εξεγερμένων" αγροτών της Θεσσαλίας.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Υπάρχουν αντιδράσεις στην οικονομική και κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης. Απέναντι σ' αυτές τις αντιδράσεις η κυβέρνηση μπορούσε να ακολουθήσει μια κλασική θα έλεγα πορεία, να ικανοποιήσει πλήρως τα αιτήματα, τα οποία προβάλλονται, για να καθησυχάσει τον κόσμο.

Αλλά εμείς δεν έχουμε στόχο να κυβερνάμε για να χειριζόμαστε εξουσία και να υπάρχουν χειροκροτήματα. Εμείς έχουμε στόχο να οδηγήσουμε την Ελλάδα σε μια ευρωπαϊκή πορεία, να πετύχουμε την ισότιμη ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να πετύχουμε ορισμένους οικονομικούς στόχους. Τους οικονομικούς αυτούς στόχους τους έχουμε καθορίσει. Είναι φανεροί από τον προϋπολογισμό, είναι φανεροί από την οικονομική πολιτική την οποία αναπτύξαμε κατά τη διάρκεια της συζήτησης του προϋπολογισμού.

Αυτό αποτελεί το πλαίσιο και σ' αυτό το πλαίσιο πρέπει να σταθούμε. Πρέπει να σταθούμε με μεγάλη επιμονή, γιατί αν δεν σταθούμε, θα οδηγήσουμε την Ελλάδα πίσω και δεν πρέπει να οδηγήσουμε την Ελλάδα πίσω.

Γι' αυτό και σε κάθε κινητοποίηση, μέσα στο πλαίσιο των δυνατοτήτων μας, συζητάμε με αυτούς που έχουν αιτήματα. Συζητήσαμε με τους αγρότες, εκπρόσωποι της κυβέρνησης πήγαν στη Λάρισα, στην Καρδίτσα, έγιναν δύο επανειλημμένες συζητήσεις και μετά από αυτές τις συζητήσεις κάναμε όποιες ρυθμίσεις μπορούσαμε να κάνουμε, τακτοποιήσαμε όποια θέματα μπορούσαμε να τακτοποιήσουμε και δεν υπήρχε πλέον περιθώριο για άλλες ρυθμίσεις.

Οι αγρότες είχαν την άποψη ότι αν έρθουν να δουν τον Πρωθυπουργό, θα τους δοθεί κάποια πρόσθετη ενίσχυση, πρόσθετη επιδότηση. Υπάρχει η άποψη ότι ο Πρωθυπουργός έχει στην τσέπη του κάποια χρήματα, τα οποία μοιράζει την τελευταία στιγμή για να μπορέσει έτσι να καθησυχάσει εκείνους οι οποίοι αντιδρούν.

Ο Πρωθυπουργός δεν κάνει δώρα διότι ο Πρωθυπουργός κάνει απαρχής πολύ σοβαρά τη συζήτηση με τους υπουργούς του γύρω από τα θέματα, τα οποία πρέπει να ρυθμιστούν, κάνει πολύ σοβαρά τη συζήτηση με εκείνους οι οποίοι έχουν αιτήματα.

Γι' αυτό δεν υπήρχε και κανένα περιθώριο συζήτησης με τους αγρότες γύρω από τα οικονομικά αιτήματα τα οποία έθεταν. Περιθώριο μεγάλο υπήρχε για συζητήσεις γύρω από θεσμικά θέματα, γύρω από την αναμόρφωση της αγροτικής πολιτικής, γύρω από μελλοντικές ρυθμίσεις κι αυτός ο διάλογος έχει ξεκινήσει.

Όσον αφορά τους καθηγητές, επίσης οι υπουργοί έκαναν συζητήσεις μαζί τους, ρύθμισαν όποια θέματα μπορούσαν να ρυθμίσουν και μετά από αυτή τη ρύθμιση δήλωσε η κυβέρνηση ότι δεν υπάρχει άλλο περιθώριο οικονομικών ρυθμίσεων.

Συζητήσεις για θέματα τα οποία αφορούν την οργάνωση της παιδείας, για θέματα τα οποία αφορούν το πώς θα δουλέψει το σχολείο, βεβαίως να γίνουν. Αλλά για να γίνουν αυτές οι συζητήσεις, η απεργία δεν χρειάζεται.

Γι' αυτό και καλέσαμε τους εκπαιδευτικούς να σταματήσουν την απεργία και ευχαρίστως θα συζητήσουμε τα λεγόμενα θεσμικά θέματα.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Θα έλεγα ότι ο κόσμος ψηφίζει κυβέρνηση, δεν ψηφίζει εκπαιδευτικούς, οπότε αν είναι δύο μήνες τώρα κλειστά τα σχολεία κάποιος έχει την ευθύνη αυτού του πράγματος για την έλλειψη διαλόγου.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Κύριε Πρετεντέρη όμως δεν υπήρξε έλλειψη διαλόγου. Εμείς συζητήσαμε επανειλημμένα με τους εκπαιδευτικούς και στη διάρκεια αυτής της συζήτησης διαμορφώθηκε μια ρύθμιση, η οποία πιστεύω ότι δίνει και απάντηση, για να επανέλθω στο ερώτημα του κ.Χατζηνικολάου, σ' αυτό το οποίο λέχθηκε "κακοπληρωμένοι δάσκαλοι".

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η μέση αύξηση την οποία παίρνουν οι καθηγητές κυμαίνεται από το 9% μέχρι 13%-14%. Η αύξηση αυτή είναι πολύ μεγαλύτερη από τον πληθωρισμό, που θα είναι φέτος γύρω στο 5%, (αυτή τη στιγμή κυμαίνεται στο 6,6%) και η αύξηση αυτή είναι πολύ μεγαλύτερη από την αύξηση την οποία παίρνουν άλλοι εργαζόμενοι, είναι δηλαδή μια ικανοποιητική αύξηση.

Κακοπληρωμένοι δάσκαλοι και καθηγητές; Βεβαίως εάν λάβει κανείς υπόψη του το τι αξίζει αυτή η εργασία. Καθόλου όμως σε σχέση με τις οικονομικές εξελίξεις, σε σχέση με το τι παίρνουν οι άλλοι, σε σχέση

με τις αυξήσεις οι οποίες δίνονται.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Δεν θα μπω στην επιμέρους συζήτηση του θέματος των δασκάλων γιατί ήθελα να επιστρέψω στην αρχή της απαντήσεώς σας στον κ.Χατζηνικολάου, οι οποίοι λέγατε ότι αντιδρούν στην κοινωνική οικονομική μας πολιτική.

Μια οικονομική πολιτική την οποία θέλουμε να φέρουμε σε πέρας. Το πρόβλημα είναι ότι θα μπορούσε κάποιος να πει ότι την πληροφορήθηκε μετά τις εκλογές ο ελληνικός λαός αυτή την οικονομική πολιτική.

Διότι διαβάζω "ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ" 1η Σεπτεμβρίου πρώτη προεκλογική σας συνέντευξη, που λέτε σαφώς "Οι εκλογές δεν έχουν σκοπό οικονομικά μέτρα, δεν είναι αυτό μια βαθύτερη σκέψη μας και δεν θα μπορούσε άλλωστε αφού οι δείκτες μόνο τέτοιοι που να επιβάλουν σκληρά οικονομικά μέτρα δεν είναι".

Και πηγαίνω παρακάτω και αναφέρομαι στη συνέντευξη που μας είχατε παραχωρήσει προεκλογικώς στο ίδιο αυτό στούντιο, όπου σε αλληπάλληλες ερωτήσεις περί φόρων λέτε "Δεν πρόκειται να επιβληθούν νέοι φόροι, δεν θα υπάρξουν νέοι φόροι, δεν θα υπάρξουν ούτε άμεσοι, ούτε έμμεσοι". 7 νέοι φόροι μετά τις εκλογές με το νέο προϋπολογισμό.

Και ήθελα πραγματικά να ρωτήσω, αυτή τη σκληρή οικονομική πολιτική δεν γνωρίζατε την αναγκαιότητά της προεκλογικώς, ή μήπως υποκύψατε κι εσείς σε ένα ελαφρώς παλαιοπολιτικό τέχνασμα, να κρύβουμε την αλήθεια προ των εκλογών για να το ανακαλύψουμε την επομένη μέρα μετά τις εκλογές;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Όχι, καθόλου κ.Πρετεντέρη σκληρή οικονομική πολιτική. Η απάντησή μου είναι, ότι το επίθετο σκληρή, το οποίο εμείς έχουμε χρησιμοποιήσει κατά καιρούς για να δείξουμε την ένταση της προσπάθειας την οποία πρέπει να κάνουμε, αλλά η οικονομική πολιτική, είναι μια οικονομική πολιτική, η οποία έχει σκοπό να πετύχει τους στόχους, οι οποίοι έχουν τεθεί για την ένταξη της χώρας στην οικονομική και νομισματική ένωση. Αυτό το είχαμε πει πριν από τις εκλογές. Αυτό το είχαμε δηλώσει σε κάθε κατεύθυνση, το είχαμε εξηγήσει επανειλημμένα ότι ένας είναι ο κύριος στόχος μας. Αυτή την δέσμευση αναλαμβάνουμε απέναντι στον ελληνικό λαό. Αυτό είναι το χρέος μας.

Η Ελλάδα πρέπει να παρακολουθήσει τις ευρωπαϊκές διαδικασίες, η Ελλάδα πρέπει να πετύχει την συμμετοχή της στην

οικονομική και νομισματική ένωση, η Ελλάδα πρέπει να βρεθεί στο ίδιο επίπεδο με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Δεν τον είχαμε κρύψει αυτό τον σκοπό, ούτε είχαμε περιγράψει με άλλο τρόπο αυτό το σκοπό. Το πρόγραμμα σύγκλισης ήταν γνωστό, οι στόχοι του προγράμματος σύγκλισης ήταν γνωστοί, τους στόχους αυτούς τους εξηγήσαμε επανειλημμένα και εξηγήσαμε την πορεία, την οποία ακολουθήσαμε πριν από τις εκλογές και την πορεία, την οποία θ' ακολουθήσουμε μετά τις εκλογές.

Γ. ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Το "σκληρά μέτρα" είναι δική σας έκφραση, την διάβασα προχθές στην ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, είναι ακριβώς η φράση που λέει αφού οι οικονομικοί δείκτες είναι τέτοιοι, είναι μόνο τέτοιοι που να επιβάλλουν σκληρά οικονομικά μέτρα, εσείς το λέτε, δεν το λέω εγώ, ως προς την πατρότητα του όρου για την ελευθεροτυπία.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Θυμάμαι κ. Πρετεντέρη, εν πάση περιπτώσει, αυτό που αναφέρεται είναι πριν από τις εκλογές. Και μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι θα μπορούσε να είναι πολύ πιο "σκληρή" η οικονομική πολιτική, γιατί δεν έχουμε π.χ. να θυμηθούμε παρά τον κ. Πρόντι και την Ιταλία, ο οποίος επέβαλε μια γενική φορολογία σε όλα τα εισοδήματα "τον ευρωφόρο", για να προωθήσει την ένταξη της Ιταλίας, ή να θυμηθούμε και άλλα μέτρα στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρόσφατα τα μέτρα τα οποία πήραν στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας σε σχέση με τις κοινωνικές δαπάνες.

Ας έρθω όμως, ν' απαντήσω στο θέμα των φόρων. Όταν προκηρύχθηκαν οι εκλογές ήταν 22 Αυγούστου και εμείς εκτιμήσαμε τότε ότι μέσα στις δυνατότητες που έχουμε να περιορίσουμε τις δαπάνες θα μπορούσαμε να επιτύχουμε και ορισμένους οικονομικούς στόχους που τέθηκαν από το πρόγραμμα σύγκλισης. Εγινε μετά φανερό από επανειλημμένες συσκέψεις και συζητήσεις και θυμόμαστε ότι καθ' όλη την διάρκεια του Οκτωβρίου το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης συνεδρίαζε με αποτέλεσμα να λεχθεί κιόλας τι συνεδριάζουν αυτοί επί τόσο καιρό, έγινε τότε φανερό ότι ο περιορισμός των δαπανών δεν επαρκούσε.

Και γι' αυτό αποφασίσαμε να προβούμε σε μια σειρά από φορολογίες, οι οποίες όμως κ. Πρετεντέρη, επειδή αναφέρετε έτσι 7 νέους φόρους, δεν είναι φορολογίες που αφορούν το σύνολο του πληθυσμού. Είναι φορολογίες, οι οποίες αφορούν την μεγάλη ακίνητη περιουσία, τους τίτλους του δημοσίου, δεν είναι φόρος επί του εισοδήματος. Αφορούν τράπεζες, τραπεζικές εργασίες, δηλαδή αφορούν εκείνο το οποίο είχαμε πει: τους κατέχοντες.

Ν. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Ο φόρος εισοδήματος κ. Πρόεδρε, έγινε έμμεσα το πράγμα, διότι δεν τιμαριθμοποιήθηκαν οι κλίμακες.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Κύριε Χατζηνικολάου, όμως, ποτέ στο παρελθόν δεν έγινε συζήτηση ότι η τιμαριθμοποίηση είναι αύξηση φόρων, ότι όταν δεν υπάρχει τιμαριθμοποίηση βάλτε φόρο. Έχει πει ποτέ κανένας ότι επιβλήθηκε φόρος επειδή δεν έγινε τιμαριθμοποίηση;

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Αυτό είναι ακριβές.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Δεν αφορούν όλο τον πληθυσμό, με την έννοια ότι αυτοί που έχουν έντοκα γραμμάτια και ομόλογα είναι ένα τμήμα του πληθυσμού, το οποίο έχει περισσότερα μέσα απ' ό,τι έχουν όλοι οι εργαζόμενοι. Είναι το ίδιο ένας φόρος στα έντοκα γραμμάτια και στα ομόλογα με την αύξηση του φόρου εισοδήματος;

Για να κλείσω το σημείο αυτό, θέλω να επαναλάβω έχουμε ένα στόχο να πετύχουμε. Και για να πετύχουμε αυτό το στόχο πρέπει να προσπαθήσουμε με τέτοιο τρόπο ώστε να μην επιβαρύνουμε εκείνους, οι οποίοι κυρίως έχουν τις μεγαλύτερες ανάγκες και πιστεύω ότι αυτό το καταφέραμε.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, έρχομαι σε κάτι συγκεκριμένο στην ενότητα που ανοίξαμε, δηλαδή τις απεργίες και να το κάνω πιο ειδικό στα αγροτικά. Με το σύνολο της στάσης σας έχετε καταστήσει απόλυτα σαφές στο τι δεν θέλετε και στο τι δεν θα υποκύψετε.

Έχετε καταστήσει απόλυτα σαφές δεν θέλετε τις παροχές, δεν θέλετε την αντίληψη ότι υπάρχουν χρήματα που διανέμονται. Αλλά θα μπορούσε να σας πει κανείς ότι στο αναγκαίο δεύτερο σκέλος το τι θέλετε, πώς το επιχειρείτε, πώς το σχεδιάζετε και πώς πείθετε γι' αυτό, υπάρχει ένα ορατό κενό. Σας επισημαίνω δηλαδή.

Αυτή την στιγμή συγκρουστήκαμε με μια παραδοσιακή λογική με τους αγρότες που στηριζόταν στο σύστημα της επιδότησης και ζητήσατε η γεωργία να γίνει ανταγωνιστική. Αλλά είναι δυνατόν ο έλληνας αγρότης όπου και αν είναι μόνος του να σκεφθεί αν πρέπει να καλλιεργήσει αβοκάντο αντί για το τάδε προϊόν; Αυτό είναι θέμα κυβερνητικής πολιτικής που στη θετική αυτή κατεύθυνση δεν έχει υπάρξει συγκεκριμένο δείγμα πώς το προχωράτε.

Αρα αυτές οι ρήξεις αναγκαίες από την μεριά σας όπως την περιγράψατε, δεν δείχνουν να συνοδεύονται από το 2ο σκέλος που είναι οικοδόμηση θετικών πολιτικών.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Κύριε Ευθυμίου, διαφωνώ μαζί σας στο εξής. Φέρατε ένα παράδειγμα, η αναδιάρθρωση των καλλιεργειών δεν είναι μόνο θέμα

κυβερνητικής εντολής.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Αρωγής είναι;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Είναι αρωγής κυβερνητικής, αλλά πρέπει να υπάρχει και από τους ίδιους τους αγρότες πρωτοβουλία, πρέπει οι ίδιοι να εξετάζουν τα δεδομένα της αγοράς και όπως δείχνουν τα παραδείγματα, τα εξετάζουν. Οι αγρότες έχουν καλλιέργειες (π.χ. τα σπαράγγια ήταν για πολλά χρόνια), οι οποίες είναι ιδιαίτερα αποδοτικές. Ποιό είναι το σημείο;

Το σημείο είναι ότι τα τελευταία μερικά χρόνια υπάρχει μία αλλαγή στο περιβάλλον, το οικονομικό περιβάλλον της ελληνικής γεωργίας. Αλλάζει η κοινή αγροτική πολιτική, υπάρχει πολύ μεγαλύτερος ανταγωνισμός από το εξωτερικό. Στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εισάγονται προϊόντα, τα οποία είναι πιο φτηνά, τα οποία έχουν ποιότητες, οι οποίες εξασφαλίζουν την διάθεσή τους. Προϊόντα τα οποία οδηγούν στο να μην πωλούνται προϊόντα παραγόμενα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ελλάδα. Χρειάζεται μια άλλη αγροτική πολιτική.

Και αυτή την άλλη αγροτική πολιτική την συζητούμε με τους αγρότες, την διαμορφώνουμε και την έχουμε προχωρήσει θα έλεγα, εδώ και καιρό. Γιατί εδώ και καιρό έχουμε στηρίξει κάθε προσπάθεια για ποιότητα, για επώνυμα προϊόντα, για υποδομές. Θέλω να αναφέρω ενδεικτικά, επειδή όλοι το ξέρουν, ότι προσπαθήσαμε και κατοχυρώσαμε την φέτα σαν μία ειδική ονομασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέλω όμως εδώ να επαναλάβω, ότι η επιτυχία αυτού του εγχειρήματος θα εξαρτηθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό από τους ίδιους τους εργαζόμενους στη γεωργία, από τους αγρότες, από τους Συνεταιρισμούς. Πρέπει κι αυτοί να καταλάβουν ότι οφείλουν να συμβάλλουν σ' αυτή την αναδιάρθρωση με την κρατική βοήθεια όπως είπατε και μέσα στα πλαίσια τα οποία θα διαμορφώσουμε από κοινού.

Ο κόσμος αλλάζει, η αλλαγή του κόσμου σημαίνει, ότι όλοι, οι επάνω οι οποίοι καθοδηγούν και οι κάτω οι οποίοι ακολουθούν πρέπει να συνεργάζονται στο να βρεθεί ο καινούργιος δρόμος.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα επιστρέψω στη λογική του ερωτήματος του κ.Πρετεντέρη. Στη λογική δηλαδή ότι έχετε υποκύψει και εσείς σ' αυτή την εθιμική πλέον θα έλεγα στην Ελλάδα τακτική των πολιτικών αρχηγών, προεκλογικά να υπόσχονται και μετά τις εκλογές να μην εφαρμόζουν αυτά που υποσχέθηκαν.

Και θα φέρω ένα παράδειγμα, ένα δεύτερο παράδειγμα. Αν και ομολογώ, ότι την απάντησή σας στο ερώτημα του κ.Πρετεντέρη δεν την κατάλαβα με την έννοια, ότι ήσασταν πρωθυπουργός όταν υποσχεθήκατε,

δηλαδή είχατε τα δεδομένα της οικονομίας στα χέρια σας όταν απαντούσατε ούτε άμεσοι, ούτε έμμεσοι φόροι.

Ωστόσο θα σας φέρω ένα ακόμη παράδειγμα. Σ' αυτή την τηλεοπτική αναμέτρηση με τον Μιλτιάδη Εβερτ αναφερόμενος στο πρόβλημα της ανεργίας λέτε επί λέξη: "Εμείς έχουμε προβλέψει, ότι με την αύξηση του Ακαθαρίστου Εγχωρίου Προϊόντος η οποία πραγματοποιείται με το πρόγραμμά μας θα υπάρξουν 330.000 νέες θέσεις εργασίας μέσα στα τέσσερα επόμενα χρόνια". Αυτό είναι Παρασκευή 13 Σεπτεμβρίου του 1996.

Και πηγαίνω αμέσως μετά στις προγραμματικές σας δηλώσεις, ημερομηνία 10 Οκτωβρίου 1996, ένα μήνα αργότερα, όπου λέτε: "Η δημιουργία 180.000 νέων θέσεων εργασίας έως το 2000 δεν αποτελεί υπόσχεση, αλλά τεκμηριωμένη πρόβλεψη". Ένα μήνα πριν είχατε υποσχεθεί 330.000, ένα μήνα αργότερα υποσχεστείτε 180.000.

Το ερώτημα μου είναι, ποιός από τους δύο αριθμούς ισχύει και παράλληλα να θέσω έτσι και ένα σημαντικότερο θέμα, πού βρίσκεται σήμερα η ανεργία, διότι τα στοιχεία δείχνουν ότι η ανεργία εξακολουθεί να αυξάνεται;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Οι 330.000 θέσεις εργασίας, η διατύπωση ίσως είναι όχι σωστή, είναι το άθροισμα των 150.000 θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν τα τελευταία χρόνια και των 180.000 θέσεων εργασίας οι οποίες προβλέπονται να δημιουργηθούν τα επόμενα χρόνια.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Από την διατύπωση πάντως προέκυπτε, ότι είναι για τα τέσσερα επόμενα χρόνια.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Τι σας απασχολεί όμως κ.Χατζηνικολάου, το επισημαίνετε αυτό, ότι αυτό ήταν εκείνο το οποίο έκανε τον Ελληνικό λαό να ψηφίσει το ΠΑΣΟΚ; Δεν το πιστεύω ότι είναι αυτό το οποίο έκανε τον Ελληνικό λαό να ψηφίσει το ΠΑΣΟΚ.

Ο Ελληνικός λαός είδε το έργο το οποίο έγινε, το έργο το οποίο γίνεται, είδε την οικονομική πολιτική η οποία ακολουθείται και κυρίως τους στόχους τους οποίους έχουμε προσδιορίσει.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Ναι, αλλά μου επιτρέπετε μια μικρή διακοπή; Πρεσβεύετε ειδικά εσείς, προσωπικά εσείς και στον χώρο τον παραταξιακό σας, να το πω έτσι, μια εκσυγχρονιστική αντίληψη και επομένως λογικό είναι με μεγαλύτερη αυστηρότητα να προσεγγίζουμε τις δικές σας προεκλογικές υποσχέσεις απ' ότι κάποιου παραδοσιακού να το πω έτσι στη λογική του πολιτικού.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Συμφωνώ κ.Χατζηνικολάου και γι' αυτό όμως θα σας πω, ότι αν πάρετε όλα αυτά τα οποία ανέφερε το ΠΑΣΟΚ ως προγραμματικά μέτρα πριν από τις εκλογές, θα διαπιστώσετε ότι τα περισσότερα απ' αυτά τα

προγραμματικά μέτρα βρίσκονται σε εφαρμογή ή αρχίζουν να εκπονούνται και να εφαρμόζονται.

Θέλω να αναφέρω για παράδειγμα το θέμα της ασφάλισης των αγροτών. Είχαμε πει, ότι όσον αφορά την ασφάλιση των αγροτών δεν ακολουθούμε την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας, η οποία προβλέπει την αύξηση των συντάξεων των αγροτών. Εκείνο το οποίο θα κάνουμε είναι, θα ιδρύσουμε ένα Ταμείο Κύριας Ασφάλισης των Αγροτών. Ψηφίστηκε ο νόμος και μέσα στο χρόνο το Ταμείο αυτό θα γίνει πραγματικότητα.

Είχαμε πει μια σειρά από μέτρα για τους νέους αγρότες. Αυτή τη στιγμή βρίσκεται στην διαδικασία κατάθεσης το νομοσχέδιο, αν δεν έχει κατατεθεί ακόμα, το οποίο αφορά τους νέους αγρότες. Και αν πάρετε και τα άλλα μέτρα θα διαπιστώσετε, ότι όλα αυτά τα μέτρα θα γίνουν πραγματικότητα.

Δεν υπάρχει κανένα από τα μέτρα αυτά το οποίο λέχθηκε και δεν πρόκειται να εφαρμοστεί, γιατί όλα τα μέτρα αυτά ήταν αποτέλεσμα μιας μελέτης η οποία έγινε κατά εκείνη την περίοδο, η οποία οδήγησε και στην κοστολόγησή τους και μόνο εκείνα τα μέτρα αναγγέλθηκαν τα οποία θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Επομένως το "φάουλ" ήταν μόνον οι φόροι λέτε, για να χρησιμοποιήσω ποδοσφαιρική ορολογία.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Οχι, εγώ δεν δέχομαι ότι υπήρχε "φάουλ" στους φόρους, γιατί εξήγησα, ότι εκείνο το οποίο επιδιώκαμε ήταν να περιορίσουμε τις δαπάνες. Δεν μπορέσαμε να περιορίσουμε τις δαπάνες για λόγους και οικονομικούς και κοινωνικούς στο βαθμό που θα θέλαμε και επιβαρύνουμε με την φορολογία εκείνη η οποία αποφασίστηκε, εκείνους οι οποίοι έχουν την δυνατότητα να πληρώσουν περισσότερο.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αν κατάλαβα καλά, παρ' όλο που θεωρώ κορυφαίο ζήτημα το κατά πόσο ήταν ενήμερος ο Ελληνικός λαός, εφ' όσον ούτε καν η κυβέρνηση ήταν ενήμερη όπως προκύπτει από τις προοπτικές τις οικονομικές την επομένη των εκλογών, όταν πήγαινε να ψηφίσει. Δεν είναι τόσο δευτερεύον όσο ενδεχομένως παρουσιάστηκε, πόσο μάλλον που έχω εδώ μπροστά μου την συνέντευξη στη Θεσσαλονίκη στα εγκαίνια της ΔΕΘ που λέτε, δεν ανησυχεί κανένας ...

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Φαίνεται, κάνατε ιδιαίτερα μεγάλη μελέτη για να διαπιστώσετε τι ελέγχη τους τελευταίους μήνες.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Σας παρακολουθώ πιστά όπως ξέρετε, όλες τις δηλώσεις.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Ελπίζουμε να το λέτε με ικανοποίηση κ.Πρόεδρε.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Με ικανοποίηση όμως θα το σημειώνα αν ήξερα, ότι κοιτάζετε και τους μεγάλους στόχους τους οποίους διαγράφουμε, γιατί οι μεγάλοι στόχοι είναι εκείνοι οι οποίοι κυρίως ενδιαφέρουν και γι' αυτούς πρέπει

να παλέψουμε και εκεί θα κριθούμε.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Πολύ ωραία. Αυτό θα το κρίνουν οι τηλεθεατές. Να κάνω εγώ την ερώτησή μου. Δεν έχει να ανησυχεί κανένας στην ΔΕΕ, δεν υπάρχει κανένας λόγος να πιστεύουμε ότι θα γίνει κάτι έκτακτο, γιατί όπως κυριάρχησαμε τις εξελίξεις τα δύο περασμένα χρόνια, θα κυριαρχήσουμε και αυτά.

Θα φύγω απ' αυτό το πράγμα το συγκεκριμένο της αναντιστοιχίας κατά τη γνώμη μου που υπάρχει ανάμεσα στην προεκλογική σας ρητορική και στην μετεκλογική πραγματικότητα και θέλω να κάνω την εξής ερώτηση: Είσαστε κυβέρνηση 15 μήνες, δεν είσαστε πια κυβέρνηση χθεσινή, παρόλο που έξι μήνες πέρασαν από τις εκλογές.

Δύο επίτροποι της Κοινότητας περνούν τις τελευταίες μέρες από την Αθήνα, η κα Ματίες και ο κ.Φλυν και οι δύο λένε το ίδιο πράγμα. Κύριοι, δεν μπορείτε να εκμεταλλευτείτε τα λεφτά τα οποία σας δίνουμε. Εχω εδώ τις δηλώσεις τους - δεν παρακολουθώ μόνο εσάς, παρακολουθώ και την κα Ματίες και τον κ.Φλυν - και βλέπω ότι είναι συντριπτικά τα στοιχεία.

Π.χ. έχουμε 1,8% απορροφητικότητα των κοινοτικών πόρων στη βιομηχανία. Αυτό σημαίνει ότι είναι τραγικά τα αποτελέσματα αυτά και ο κ.Φλυν μας λέει ότι κινδυνεύετε να χάσετε και τα λεφτά σε τελευταία ανάλυση.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Κύριε Πρετεντέρη δεν είναι καθόλου τραγικά τα αποτελέσματα και τους αριθμούς πρέπει να τους βλέπει κανείς σε συσχετισμό με τα προηγούμενα νούμερα, σε συσχετισμό μ' αυτό που γίνεται και αυτό που έρχεται.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Με συγχωρείτε κύριε Πρόεδρε, πώς δεν είναι τραγικά; 2,8% βιομηχανία, 1,8% στον τουρισμό.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Να μου επιτρέψετε να σας εξηγήσω. Πρώτα, όσον αφορά όλο αυτό το θέμα της απορροφητικότητας των κοινοτικών κονδυλίων. Ο μέσος όρος της απορροφητικότητας κυμαίνεται αυτή τη στιγμή - δεν θέλω να σας δώσω ακριβείς αριθμούς, γιατί υπάρχουν διάφοροι τρόποι υπολογισμού - γύρω στο 65 με 70%.

Υπάρχουν τομείς όπου η απορροφητικότητα - και αναφέρατε εσείς ορισμένα παραδείγματα - είναι ελάχιστη. Υπάρχουν άλλοι τομείς όπου η απορροφητικότητα είναι πολύ μεγάλη. Για παράδειγμα στην ενέργεια, η απορροφητικότητα φτάνει το 111%.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: 12,6% διαβάζω εγώ εδώ.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Όχι, στην ενέργεια με συγχωρείτε είναι 111%.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Στο δίμηνο.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Όχι ένα δίμηνο κ.Πρετεντέρη. Στην ενέργεια η απορροφητικότητα σύμφωνα με τα στοιχεία τα οποία είναι και στοιχεία της Κοινότητας, έχει φτάσει το 111%. Με τους αριθμούς μπορούμε πάντα να διαφωνούμε, αλλά νομίζω ότι μπορούμε καλόπιστα...

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Είστε ευχαριστημένος από την απορροφητικότητα; Εκεί να πάει το θέμα, δεν είναι τα νούμερα.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Θέλω να εξηγήσω πρώτα το εξής: Ότι στην Ελλάδα υπάρχει μεγάλη εμπειρία από την κατασκευή δρόμων, γεφυριών, λιμανιών κλπ. Αλλά δεν υπήρχε εμπειρία απ' αυτές τις λεγόμενες μαλακές υποδομές, δηλαδή προγράμματα εκπαίδευσης, προγράμματα παιδείας, προγράμματα τα οποία έχουν σχέση με τη βιομηχανία, τον πολιτισμό κλπ.

Χρειάστηκε περισσότερος καιρός για να εκπονηθούν τα προγράμματα αυτά. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο Υπουργείο Παιδείας η απορροφητικότητα ήταν ελάχιστη για πολύ καιρό. Αν δείτε όμως το τέλος του '96, με τους αριθμούς οι οποίοι κλείνουν το '96, θα διαπιστώσετε ότι η απορροφητικότητα αυξήθηκε ριζικά, αφού έγιναν τα προγράμματα και άρχισαν να εφαρμόζεται.

Το θέμα είναι το εξής κ.Πρετεντέρη: Ότι σε πολλούς τομείς υπάρχει καθυστέρηση. Ότι η καθυστέρηση αυτή ξεπερνιέται σιγά-σιγά, ότι έχουμε βελτιώσει κατά πολύ τους μηχανισμούς και ανταποκρινόμαστε στις υποχρεώσεις τις οποίες έχουμε αναλάβει. Ο κ.Φλυν επεσήμανε επίσης - επειδή είπατε μονάχα την μια πλευρά του νομίσματος - ότι έχει μία πολύ καλή συνεννόηση με το Υπουργείο Εργασίας και τα αρμόδια υπουργεία και ότι σε ορισμένους άλλους τομείς έχουν παρατηρηθεί σημαντικές βελτιώσεις.

Όσον αφορά ειδικότερα τα προγράμματα του Υπουργείου Εργασίας, εκείνα τα προγράμματα τα οποία αυτή τη χρονιά δεν θα προχωρήσουν, είναι τα προγράμματα τα οποία σχετίζονται με την πιστοποίηση, διότι θα υπάρξει ένας νέος Οργανισμός Πιστοποίησης, αλλά όλα τα άλλα προγράμματα προχωρούν και προχωρούν σχετικά ικανοποιητικά. Μερικά μάλιστα προχωρούν αρκετά ικανοποιητικά.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Εσείς είστε ικανοποιημένος; Εκεί θέλω να καταλήξω.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Η απάντησή μου κ.Πρετεντέρη είναι ότι δεν είμαι ποτέ ικανοποιημένος, διότι θα ήμουν ικανοποιημένος, αν έφτανα το 100%. Εκείνο το οποίο κάνω ως Πρωθυπουργός, είναι να πιέζω τους υπουργούς να βελτιώνουν συνεχώς την απόδοση. Αλλά η εικόνα ότι κυριαρχεί ένα χάος

είναι μία εικόνα ψευ-δέ-στα-τη.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε να έρθω σε μία διατύπωσή σας. Είπατε ότι πρέπει να κρίνονται όλα με τους μεγάλους στόχους. Οι μεγάλοι στόχοι όμως ζητάνε και ενιαία και μεγάλα μέσα. Θα ήθελα να σας επισημάνω το εξής στο πεδίο της συζήτησης που κάναμε. Είχατε θέσει ως πρωταρχικό δικό σας εσωτερικό πυρήνα χάραξης πολιτικής, τον εκσυγχρονισμό, που τον είχατε προσδιορίσει πριν απ' όλα στον δημόσιο τομέα και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, που είναι το κλειδί για να εκσυγχρονιστεί ο τόπος συνολικά.

Προχωρήσατε σε ένα ενιαίο μισθολόγιο, το οποίο κωδικοποίησε μεν και αποκατέστησε ένα μεγάλο χάος που υπήρχε σ' αυτό τον τομέα, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν τόλμησε να άρει αντιφάσεις, τις οποίες αντιμετωπίζει και στις απεργίες των εκπαιδευτικών.

Σας θυμίζω την συζήτηση του κ.Τσούλια του Προέδρου των εκπαιδευτικών με τον κ.Παπαδόπουλο, ότι δεν υπάρχει ένας εφοριακός που να μην παίρνει εκατό χιλιάδες περισσότερο από οποιονδήποτε καθηγητή. Αλλά και την επισήμανση των καθηγητών, ότι ένας οδηγός τρόλεϋ παίρνει περισσότερα από οποιονδήποτε λυκειάρχη και από οποιονδήποτε Επίκουρο Καθηγητή.

Αρα, δεν βάλατε χέρι σε βαθιές ανισότητες του δημόσιου τομέα, που θα δημιουργήσουν την αίσθηση μιας αξιοκρατικής και δυναμικής εισαγωγής των ανθρώπων δυναμικά στο προσκήνιο. Και ένα δεύτερο σκέλος, ενώ συζητήσαμε να σας κρίνουμε με βάση τον όλο στόχο που έχει στον πυρήνα του πάντα τον εκσυγχρονισμό, υπάρχουν αντιφάσεις εσωτερικές.

Για παράδειγμα το θέμα του ωραρίου, το οποίο το περιορίζετε πάλι, που μειώνει κατά πολλούς την ευχέρεια των επιχειρήσεων να αναπτυχθούν μέσα στον ανταγωνισμό και να δώσουν και μια απάντηση σε πολλά θέματα. Δηλαδή, δεν υπάρχει ενιαία - ξεκαθαρίζω - κυβερνητική λογική στο θέμα των μεγάλων στοχων που θέσατε κύριε Πρόεδρε.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Κύριε Ευθυμίου δεν ξεκινάμε από το μηδέν και ούτε μπορούμε να επανέλθουμε στο μηδέν για να χτίσουμε μια καινούργια κοινωνία. Ξεκινάμε από μια δεδομένη κατάσταση κι εκείνο που επιδιώκουμε είναι να θέσουμε κάποιους πιο ορθολογικούς κανόνες σ' αυτή την κατάσταση.

Εάν δεν θέλαμε να θέσουμε ορθολογικούς κανόνες σ' αυτή την κατάσταση, τότε δεν θα είχαμε και το νέο μισθολόγιο. Θα αφήναμε την κατάσταση ως είχε, δεν θα υπήρχαν αντιδράσεις και θα είμαστε όλοι ευτυχείς.

Το ότι υπήρξαν αντιδράσεις, δεν έγιναν αλληπάλληλες απεργίες; Δεν απήργησε η ΑΔΕΔΥ δύο φορές; Δείχνει ότι αυτό το οποίο αποφασίσαμε ενόχλησε κάποιους. Εκείνο το οποίο επιδιώκουμε είναι να εκσυγχρονίσουμε, να υπάρχει μια πιο ορθολογική ρύθμιση, να τείνουμε σε μια κατάσταση βαθμιαία, η οποία να εξυπηρετεί καλύτερα το στόχο, οι εργαζόμενοι να αμείβονται για τη δουλειά που προσφέρουν και να υπάρχουν περίπου ίδια κριτήρια για την αμοιβή τους.

Δεν μπορούμε, όμως, ριζικά να αλλάξουμε από τη μια μέρα στην άλλη το καθεστώς.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Μήπως μπορείτε τότε να με βοηθήσετε με το παράδειγμα του ωραρίου στον ιδιωτικό τομέα; Γιατί δεν αφήνετε τον ανταγωνισμό εκεί να δώσει απάντηση;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Εγινε μια συμφωνία ανάμεσα στους επιχειρηματίες, στους εργαζόμενους κλπ. και εφ' όσον η συμφωνία αυτή προβλέπει την εργασία μέχρι νομίζω το Σάββατο στις 6 η ώρα είναι μια συμφωνία που πιστεύω μπορεί να γίνει αποδεκτή.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Εγώ θα επιστρέψω στα των κινητοποιήσεων με αφορμή τον εκσυγχρονισμό, για τον οποίο ρώτησε ο κ.Ευθυμίου και θα κάνω ένα απλοϊκό ερώτημα, θα λαϊκίσω ελαφρώς αλλά νομίζω ότι είναι αναγκαίο για την πορεία της συζήτησης.

Ενα από τα βασικά συνθήματα των αγροτών στις κινητοποιήσεις ήταν "Γερά να σπάσουμε του Σημίτη τον τσαμπουκά". Ελεγαν δηλαδή ότι η κυβέρνηση απέναντί τους λειτουργεί με μια λογική πολιτικού τσαμπουκά.

Και το ερώτημά μου είναι αν το ξεφούσκωμα των λάστιχων των τρακτέρ νύχτα είναι εκσυγχρονιστική τακτική και αντίληψη.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Μου επιτρέπετε να παρατηρήσω ότι συζητάμε με όρους όταν μιλάμε για εκσυγχρονισμό, όταν μιλάμε για ορθολογισμό, όταν μιλάμε για άλλη οργάνωση της δημόσιας διοίκησης, για άλλες λειτουργίες της κοινωνίας, οι οποίες κινούνται σε ένα τελείως διαφορετικό επίπεδο απ' ό,τι οι κινήσεις που αφορούν την αντιμετώπιση της κατάληψης των δρόμων, το ξεφούσκωμα των ελαστικών που λέτε.

Εκείνο το οποίο θέλουμε και επαναλαμβάνω πρέπει να επιδιώκουμε, είναι όλη αυτή η κοινωνία να λειτουργήσει με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, με μεγαλύτερη δικαιοσύνη, με μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα για να μπορεί η Ελλάδα να παίξει ένα ρόλο μέσα στο νέο

οικονομικό περιβάλλον το οποίο δημιουργείται στην Ευρώπη.

Στην προσπάθεια αυτή βεβαίως είναι αρνητικές ενέργειες, όπως η κατάληψη των δρόμων, είναι ακραίες ενέργειες οι οποίες δεν δικαιολογούνται ή δεν μπορούν να στερεωθούν, δεν έχουν βάση τους νόμους και το Σύνταγμα.

Απέναντι σε τέτοιες ενέργειες η πολιτεία παίρνει τα μέτρα εκείνα τα οποία δικαιούνται με βάση τις νομικές διατάξεις. Η πολιτεία πήρε τα μέτρα αυτά και καλά έκανε.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Πάντως επιτρέψτε μου να σας θυμίσω ότι εκείνες τις μέρες, δηλαδή μεσούσης της έκρηξης στον αγροτικό χώρο και ιδιαίτερα στη Θεσσαλία, εσείς ρίχνατε και λαδάκι στη φωτιά. Δηλαδή κάνατε και τη δήλωση ότι προτιμώ να πάω στο σπίτι μου παρά να υποχωρήσω στα αιτήματα των αγροτών.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Γιατί είναι λάδι αυτό στη φωτιά; Αυτό είναι ένα μήνυμα ότι παίρνω τη δουλειά μου στα σοβαρά, ότι δεν είμαι εκεί για την καρέκλα, ότι δεν βρίσκομαι στη θέση του Πρωθυπουργού γιατί μου αρέσει να είμαι Πρωθυπουργός.

Είμαι Πρωθυπουργός και είμαι επικεφαλής του κόμματός μου επειδή έχω ορισμένους στόχους, επειδή ο ελληνικός λαός μου έδωσε ορισμένες εντολές. Αν δεν μπορώ να εκπληρώσω τις εντολές αυτές, αν δεν μπορώ να εκπληρώσω τις υποχρεώσεις μου, έχω χρέος να πάω σπίτι μου.

Αυτό είναι σαφές. Πρέπει να ξέρει ο ελληνικός λαός ότι εδώ υπεύθυνος για τη διακυβέρνηση της χώρας είναι κάποιος ο οποίος έχει πάρει στα σοβαρά τη δουλειά του. Και η κυβέρνηση έχει πάρει στα σοβαρά τη δουλειά της και θα παλέψει για τους στόχους της, θα παλέψει γι' αυτή τη δουλειά. Αυτό δεν πρέπει να κάνουμε;

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Είναι ικανοποιητικό για έναν Πρωθυπουργό και το ρωτώ αυτό και ζητώ να μου απαντήσετε με το χέρι στην καρδιά, να βλέπει μεγάλες κοινωνικές ομάδες, όπως οι αγρότες, ή όπως οι καθηγητές.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Τι θα πει ικανοποιητικό;

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Ικανοποιητικό σε πολιτικό επίπεδο, αν τον ικανοποιεί πολιτικά. Να επιστρέφουν με σκυμένο το κεφάλι στα χωράφια ή στις αίθουσες των τάξεων;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Δεν είναι ικανοποιητικό για τον Πρωθυπουργό να βλέπει

κοινωνική αναταραχή, κοινωνικές διαμαρτυρίες, να βλέπει αναμετρήσεις. Όλα αυτά δημιουργούν την αίσθηση της στενοχώριας.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Επιτρέψτε μου να πω ότι και το ξεφούσκωμα του λάστιχου είναι καμιά φορά μέτρο στο κατά πόσο λειτουργεί στα μικρά εκσυγχρονιστικά μια κυβέρνηση.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Όχι ο εκσυγχρονισμός στα λάστιχα!

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Είναι προφανές ότι τις τελευταίες μέρες οι καθηγητές πιέζουν έντονα να έχουν διάλογο με το Υπουργείο Παιδείας. Και εμένα μου δίνουν την αίσθηση και το λέω έτσι ανοιχτά ότι αναζητούν ένα άλλοθι, αναζητούν μια μικρή ακόμη υποχώρηση του υπουργείου για να γυρίσουν με ψηλά το κεφάλι στις τάξεις.

Και η κυβέρνηση επί 20 μέρες, ενώ έχουμε ξεπεράσει τους 2 μήνες απεργίας, κάνει επίδειξη αδιαλλαξίας, δεν τους δέχεται.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Μα η κυβέρνηση δεν κάνει επίδειξη αδιαλλαξίας. Διαμαρτύρομαι εντονότατα. Η κυβέρνηση συζήτησε μαζί τους επανειλημμένα, η κυβέρνηση διατύπωσε, διαμόρφωσε μαζί τους ορισμένες ρυθμίσεις, είπε αυτά μπορούμε να δώσουμε, αυτά δίνουμε, δεν μπορούμε να δώσουμε παραπέρα.

Τι κυβέρνηση θα ήταν αυτή που κάθε μέρα θα έδινε και κάτι παραπάνω; Θα δημιουργούσε την αίσθηση τότε ότι δεν έχει πυξίδα και απλώς εκείνο το οποίο επιδιώκει είναι να ξεπερνά τις δυσκολίες δημιουργώντας εντυπώσεις ή δίνοντας παροχές εκεί, όπου πιέζεται περισσότερο.

Πρέπει να καταλάβουμε ότι η κυβέρνηση δεν είναι διατεθειμένη να δίνει παροχές επειδή κάποιοι έχουν κοινωνική δύναμη και μπορούν να πιέσουν. Όλους τους άλλους οι οποίοι δεν έχουν αυτή την κοινωνική δύναμη, ποιός τους σκέπτεται;

Δεν έχουμε υποχρέωση εμείς να τους σκεφτούμε; Δεν έχουμε υποχρέωση να δούμε εμείς και εκείνους τους οποίους δεν φωτίζει ο ήλιος; Σας είπα και πριν ότι οι αυξήσεις προς τους εκπαιδευτικούς ξεπερνάνε το 9%, φτάνουν το 13%-14%-15%.

Αλλά δεν πρέπει να έχουμε υπόψη μας κι' ότι χρειάζονται χρήματα για τα σχολεία, για τα νηπιαγωγεία, για τους παιδικούς σταθμούς, για την κοινωνική πρόνοια; Να τα κλείσουμε όλα αυτά;

Η κυβέρνηση δεν έκανε καμία επίδειξη αδιαλλαξίας, συζήτησε και έδωσε την απάντησή της. Όσον αφορά αυτό το επιχείρημα κ.Χατζηνικολάου που είπατε και το άκουσα και από τον κ.Τσουλία "δεν

μπορούμε να φύγουμε με σκυμμένο κεφάλι". Ποιός τους ζητάει να φύγουν με σκυμμένο κεφάλι; Αφού μέσα από τον αγώνα τους πέτυχαν μια σειρά από ρυθμίσεις. Το ότι αυτοί οι ίδιοι αισθάνονται ότι σκύβουν το κεφάλι επειδή δεν πετυχαίνουν κάτι περισσότερο, είναι θέμα υποκειμενικό, δικό τους. Αντικειμενικά πέτυχαν και αντικειμενικά πιστεύω έχουν κοινωνική ευθύνη και πρέπει να σταματήσουν την απεργία.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, στο επίκεντρο της πολιτικής σας μετά απ' αυτά που είπατε τώρα έχετε βάλει ένα παράγοντα δικαιοσύνης, λέτε η πολιτική μας είναι αυτή που είναι, πάντως προσπαθούμε να είναι κοινωνικά δίκαιη. Μπορεί να μην είναι ευχάριστη στο πολύ κόσμο, μπορεί να προκαλεί αντιδράσεις, είσθε μάλιστα και εφευρέτης ενός νέου όρου στην πολιτική μας για τους έχοντες και τους κατέχοντες που χρησιμοποιήσατε για πρώτη φορά τις προγραμματικές δηλώσεις.

Θα μπορούσα να σημειώσετε βεβαίως από τις δηλώσεις τις προγραμματικές και μετά, δεν βλέπω να συγκρούεσθε με πολλούς έχοντες και κατέχοντες, πιο πολύ με τους αγρότες, με τους ναυτεργάτες, με τους εκπαιδευτικούς, που δεν ανήκουν εκ προοιμίου στην κατηγορία των εχόντων και κατεχόντων.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Κάνετε λάθος όμως κ.Πρετεντέρη. Ενα λεπτό πρέπει να σας πω ότι οι πρώτοι, οι οποίοι διαμαρτυρήθηκαν για τα οικονομικά μέτρα ήταν οι τράπεζες και οι περισσότεροι από τους φόρους αυτούς αφορούν τις τράπεζες.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Χαίρομαι γι' αυτό που λέτε, γιατί απαντάτε προκαταβολικά και σε ένα μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ, που έλεγε ότι οι μόνοι που χειροκροτούν την πολιτική του ΠΑΣΟΚ είναι οι τραπεζίτες. Αρα φαίνεται ότι δεν την χειροκροτούν.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Δεν γνωρίζω ποιός το είπε, αλλά προφανώς όποιος το είπε δεν έχει γνώση των πραγμάτων.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Θα ήθελα να σας ρωτήσω το εξής, υπάρχει μια άποψη που διατυπώνεται στο δημόσιο βίο, από πολλές εφημερίδες, από άλλα έντυπα, αλλά και από πολλούς πολιτικούς αντιπάλους. Οτι η κυβέρνηση αυτή συμπλέει με τα μεγάλα συμφέροντα. Οτι συνδέεται με τα μεγάλα συμφέροντα και ότι εξυπηρετεί τα μεγάλα συμφέροντα και θα ήθελα να μου πείτε εάν αποδέχεσθε τον ψόγο, τον οποίον υποτίθεται ότι δεν θ' αποδέχεσθε, αλλά ποιές είναι οι ενέργειες της κυβερνήσεως, οι οποίες στράφηκαν εναντίον των μεγάλων αυτών συμφερόντων μέσα στην ίδια λογική που εκθέσατε προηγουμένως και για τους αγρότες και για τους εκπαιδευτικούς.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Πρώτα απ' όλα κ.Πρετεντέρη για να τοποθετήσω το θέμα κάπως

διαφορετικά από εσάς, μία πολιτική η οποία έχει στόχο να μειώσει τον πληθωρισμό είναι μία πολιτική η οποία εξυπηρετεί το σύνολο του πληθωρισμού. Ποιός εξυπηρετείται με μια πολιτική, η οποία δεν προσέχει τον πληθωρισμό; Εκείνος, ο οποίος έχει ακίνητα, εκείνος ο οποίος έχει μεγάλα περιουσιακά στοιχεία, εκείνος ο οποίος ό,τι και να συμβεί με την δραχμή, θα είναι πάντα από πάνω.

Ενώ όταν μειώνεται ο πληθωρισμός, είναι κυρίως ο εργαζόμενος εκείνος ο οποίος στο τέλος βάζει κάτι στην τσέπη του. Όπως και με τα δημόσια ελλείμματα. Τα δημόσια ελλείμματα, είναι ελλείμματα τα οποία περιορίζουν τις υπηρεσίες του κράτους, υπηρεσίες παιδείας, υπηρεσίες υγείας, υπηρεσίες πρόνοιας. Εάν έχουμε μεγάλα ελλείμματα δανεισμούς, πολιτική παροχών, τότε δεν μπορούμε να κάνουμε για το σύνολο του πληθυσμού και ιδίως εκείνους που έχουν ανάγκη την πολιτική, η οποία απαιτείται, δεν μπορούμε να κάνουμε σχολεία, νηπιαγωγεία, νοσοκομεία κλπ.

Η πολιτική την οποία ακολουθούμε, είναι μια οικονομική πολιτική η οποία εξυπηρετεί το σύνολο του πληθυσμού και εξυπηρετεί κυρίως τους εργαζόμενους και τους μισθωτούς.

Από εκεί και πέρα σας ανέφερα η φορολογία της μεγάλης ακίνητης περιουσίας, είναι φορολογία, η οποία χτυπά εκείνους οι οποίοι δεν έχουν τίποτε ή εκείνους οι οποίοι έχουν; Η φορολογία στα ομόλογα και στα έντοκα γραμμάτια δεν είναι φορολογία, η οποία βαρύνει κυρίως εκείνους οι οποίοι έχουν; Μήπως βαρύνει εκείνους που δεν έχουν τίποτε; Όχι, βέβαια.

Η ένσταση ότι είναι μια πολιτική, η οποία εξυπηρετεί τους κατέχοντες είναι μια ένσταση, η οποία δεν τεκμηριώνεται. Με τι τεκμηριώνεται η ένσταση αυτή; Τεκμηριώνεται με κάποιες ρυθμίσεις, οι οποίες μετονομάστηκαν σε "φόρους".

Γ. ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Ρυθμίσεις χρεών.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Κύριε Πρετεντερη, ερωτώ εγώ: υπήρχαν αυτά τα χρέη; Ας μας απαντήσει κάποιος, εφτασαν κάποιοι επί των προηγούμενων κυβερνήσεων να χρωστάνε στο δημόσιο αυτά τα λεφτά και γιατί το δημόσιο για τόσο καιρό δεν εισέπραξε τα χρήματα αυτά;

Η προφανής απάντηση ήταν ότι δεν υπήρχε δυνατότητα είσπραξης ή υπήρχαν δυσκολίες στην είσπραξη. Και εκείνο το οποίο κάνουμε ή κάναμε ήταν ακριβώς να δημιουργήσουμε τις διαδικασίες να πάρουν τα λεφτά από εκεί που τόσο καιρό δεν τα έπαιρναν οι άλλοι. Και αν δείτε τα στατιστικά στοιχεία - και σας παρακαλώ να κοιτάξετε στο Υπουργείο Οικονομικών - θα

δείτε ότι με βάση αυτές τις ρυθμίσεις που έγιναν, αυξήθηκαν σημαντικά τα έσοδα από τις πηγές αυτές.

Δηλαδή και εκεί εισπράξαμε, εκεί που δεν εισπράτταμε πριν. Και τέλος θέλω να πω, (διότι αυτό έχει τεράστια σημασία και πιστεύω ότι ο ελληνικός λαός πρέπει να το ξέρει), από πού προέρχεται η μεγαλύτερη κοινωνική αδικία; Η μεγαλύτερη κοινωνική αδικία προέρχεται από την παραοικονομία, από την φοροδιαφυγή. Όσο καλύτερα οργανωνόμαστε για να χτυπήσουμε την παραοικονομία και την φοροδιαφυγή, τόσο περισσότερο εξυπηρετούμε την κοινωνική δικαιοσύνη.

Η κοινωνική δικαιοσύνη εξυπηρετείται κυρίως εάν εκείνοι οι οποίοι φοροδιαφεύγουν πληρώσουν επιτέλους τους φόρους τους.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Δηλαδή κ.Πρόεδρε, δεν πιστεύετε ότι υπάρχει ένα πρόβλημα δημοκρατίας σ' αυτό τον τόπο, που πολλοί ονοματίζουν "διαπλοκή των μεγάλων συμφερόντων". Κάνετε αυτή την ανάλυση ή δεν την κάνετε, θεωρείτε ότι δεν υπάρχει αυτό το πρόβλημα;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Άλλο με ρωτήσατε και άλλο μου θίγεται τώρα.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Όχι, αυτό σας ρώτησα.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Όχι, με συγχωρείτε, η ερώτησή σας, έτσι την κατάλαβα, ήταν η εξής: Λένε ότι εξυπηρετείτε μεγάλα συμφέροντα, το κάνετε ή όχι; Άλλο η διαπλοκή μεγάλων συμφερόντων. Η διαπλοκή μεγάλων συμφερόντων είναι ένας τίτλος το θέμα, αν οι εκδοτικές επιχειρήσεις έχουν και οικονομικά συμφέροντα, εάν υπάρχουν μεγάλα συμφέροντα.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Να επανέλθω, να δώσω στον Πέτρο την ερώτηση, να γίνω ενδεχομένως κατανοητός.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Να σας απαντήσω, γιατί δεν θέλω να δημιουργούνται εντυπώσεις. Δεν αρνήθηκα ότι στον τόπο αυτό υπάρχουν άνθρωποι, οι οποίοι έχουν μεγάλη οικονομική εξουσία. Υπάρχουν άνθρωποι που έχουν μεγάλη οικονομική εξουσία και υπάρχουν άνθρωποι, οι οποίοι πιέζουν με την μεγάλη τους οικονομική εξουσία ν' αποκτήσουν μεγαλύτερη οικονομική εξουσία.

Αλλά κ.Πρετεντέρη η κυβέρνηση αυτή δεν ανέλαβε τον τόπο σε μια κατάσταση, όπου δεν υπήρχαν τέτοια συμφέροντα. Αυτά τα συμφέροντα έχουν δημιουργηθεί στον τόπο εδώ και πολλές δεκαετίες και το όλο οικονομικό σύστημα είναι ένα οικονομικό σύστημα, όπου τέτοια συμφέροντα υπάρχουν και δρουν. Εκείνο το οποίο είναι ο δικός μας ο σκοπός - και αυτό το σκοπό πιστεύω ότι εξυπηρετούμε - είναι να δημιουργήσουμε μεγαλύτερη διαφάνεια και να έχουμε περισσότερους ελέγχους στις οικονομικές εξουσίες. Πιστεύω ότι αυτό το στόχο θα τον εξυπηρετήσουμε ακόμη καλύτερα.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε θα έρθω σε ένα θέμα που συνδέεται πάρα πολύ στενά με το όλο πλαίσιο της συζήτησης, που είναι και πάλι ότι παρουσιάσατε μια σειρά σαφείς θέσεις ως θέσεις Πρωθυπουργού. Αλλά σας επισημαίνω ότι στις κινητοποιήσεις των αγροτών όταν ξεκίνησαν, ο κ.Πασχαλίδης πήγε στις κινητοποιήσεις και είπε τα δίκαια αιτήματά σας.

Ο κ.Αρσένης επίσης αναγνώρισε το δίκαιο των αιτημάτων των εκπαιδευτικών. Όπως επίσης, έχουμε άλλης τάξεως θέματα διαρκή στην κυβέρνηση, για παράδειγμα συνεχείς τριβές μεταξύ του υπουργού Εθνικής Οικονομίας και του υπουργού Εργασίας, για τα περιεχόμενα και τα θέματα του κοινωνικού διαλόγου.

Εχουμε τις τριβές στο Υπουργείο Εξωτερικών, γνωστές, που κατέληξαν και στην παραίτηση του κ.Ροζάκη, όπως είπαν οι δημοσιογράφοι στην κυριολεξία από πίεση, όχι ότι πράγματι δεν είχε ο άνθρωπος πίεση.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Ο κ.Ροζάκης παραιτήθηκε για λόγους υγείας.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Αυτό λένε και οι δημοσιογράφοι ακριβώς. Παραιτήθηκε για λόγους υγείας και η αιτία της ασθένειάς του ήταν ο κ.Πάγκαλος. Ο ιός του λένε οι δημοσιογράφοι ήταν ο κ.Πάγκαλος. Συγγνώμη κύριε Πρωθυπουργέ, πρέπει να σας το πω, με συγχωρείτε. Αυτή ήταν η διάγνωση.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Δεν νομίζω να αληθεύει αυτό.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Η διάγνωση πάντως αυτή ήταν.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Το σίγουρο πάντως είναι ότι ήταν ασθενής, άλλωστε πήγε στο νοσοκομείο.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Εγώ δεν αναιρεί όσα είπα για τις αιτίες της διάγνωσης σας.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Το ερώτημά σας είναι ότι υπάρχουν διαφωνίες.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Το ερώτημά μου είναι ότι υπάρχει μία διαρκής πολυφωνία όχι μόνο για θέματα πολιτικής, όπου σήμερα πάλι ο κ.Πασχαλίδης μίλησε για απλή αναλογική και ο κ.Ρέππας διέψευσε ότι αυτό αποτελεί κυβερνητική θέση. Οι διαφορές μέσα στην κυβέρνηση αναφέρονται στον σκληρό πυρήνα της πολιτικής της.

Δηλαδή, δεν είναι δυνατόν ένας υπουργός να λέει στους απεργούς "δίκιο έχετε" και ο υπουργός Οικονομικών να τους λέει "δεν μπορείτε να το βρείτε". Δεν είναι δυνατόν να μην έχετε παρατηρήσει ότι υπάρχει μια διαρκής πολυφωνία, άλλοτε δημόσια, άλλοτε εσωτερική.

Και ρωτώ, οφείλεται αυτό στην νέα συλλογικότητα που θέλετε να εγκαθιδρύσετε ή σε κάτι πολύ βαθύτερο, ότι κατ' ουσίαν αυτό που

εκπροσωπείτε και με σαφήνεια λέτε εσείς και τώρα στον ελληνικό λαό, δεν είναι αποδεκτό από ένα τμήμα της κυβέρνησής σας και ενδεχομένως από ένα τμήμα του κόμματός σας.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Κύριε Ευθυμίου, η κυβέρνηση είναι όπως μία ορχήστρα. Μία ορχήστρα χρειάζεται συνεχείς πρόβες για να πετύχει ένα πολύ ωραίο ηχητικό αποτέλεσμα. Η κυβέρνηση αυτή όσο περνάει ο καιρός, βελτιώνει πιστεύω πάρα πολύ τη συνεργασία της, βελτιώνει τη συλλογικότητά της και βελτιώνει την αποτελεσματικότητά της.

Το αν στη μια ή την άλλη περίπτωση, η συνεργασία δεν είναι στο βαθμό που θα έπρεπε ικανοποιητική, είναι ένα φαινόμενο το οποίο έχουμε και έχω ιδιαίτερα υπόψη μου και προσπαθώ σε κάθε περίπτωση να παρεμβαίνω και να διορθώνω τις επιπτώσεις. Η εικόνα όμως της συλλογικότητας και της αποτελεσματικότητας, είναι καλύτερη τώρα, αρκετά πολύ καλύτερη θα έλεγα μάλιστα, απ' ό,τι ήταν στην αρχή.

Δεν είναι το αποτέλεσμα...

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Δεν υπάρχουν θεμελιακές διαφορές λέτε ανάμεσά σας κύριε Πρόεδρε;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: ...μίας μεγάλης διαφοράς ανάμεσα στις νοοτροπίες ή τις αντιλήψεις των διαφόρων κυβερνητικών στελεχών. Θα έλεγα είναι το αποτέλεσμα μιας κυβερνητικής κουλτούρας - επιτρέψτε μου αυτή την έκφραση - η οποία δεν υπήρχε και τώρα τη δημιουργούμε.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κουλτούρα στη συλλογικότητα εννοείτε κύριε Πρόεδρε.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Κουλτούρα στη συλλογικότητα, η οποία δεν υπήρχε και τώρα τη δημιουργούμε. Οι Έλληνες, η ελληνική κοινωνία, είναι συνηθισμένη στην εικόνα του Πρωθυπουργού-πατέρα-αφέντη, ο οποίος με πυγμή τιμωρεί τα παιδιά όταν δεν ακολουθούν το δρόμο που πρέπει να ακολουθούν.

Εγώ δεν αισθάνομαι ως πατέρας-αφέντης, ο οποίος πρέπει να τιμωρώ. Εγώ - για να έρθω στο πρώτο μου παράδειγμα - αισθάνομαι ως διευθυντής ορχήστρας ο οποίος πρέπει να εκπαιδεύσει όλους, να συνεργάζονται για να πετύχουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Αυτό σαν μία γενική παρατήρηση. Κανείς δεν είπε στους αγρότες ότι έχετε δίκιο και κανείς δεν είπε στους εκπαιδευτικούς ότι έχετε δίκιο. Μπορεί να είπε στο ένα ή στο άλλο αίτημα ότι είναι σωστό, ότι προβάλλεται αυτό το αίτημα γιατί η ρύθμιση δεν είναι ικανοποιητική, αλλά δεν είπαν υπουργοί ποτέ, ότι το σύνολο των αιτημάτων των αγροτών..

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε υπουργέ μην με αναγκάσετε να πω ποια ήταν η γνώμη του κ.Τζουμάκα για το πρώτο κλιμάκιο που πήγε στη Λάρισα. Είναι ότι έπαιξε

τον ρόλο του Μαρκεζίνη στην εξέγερση του Πολυτεχνείου. Αυτά δεν είναι δικές μου εκτιμήσεις, είναι πληροφορίες ακριβείς.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Κύριε Ευθυμίου, να κατατοπίσουμε τους ακροατές και να σας υπενθυμίσω. Οι αγρότες της Θεσσαλίας, αυτή η ομάδα η οποία καθοδήγησε την κινητοποίηση είχαν μία σειρά από αιτήματα. Δεν θυμάμαι ποσά, αν ήταν 25, 35.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Μιλάμε για τις πρώτες κινητοποιήσεις του Δεκεμβρίου.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Του Δεκεμβρίου. Απ' αυτά τα αιτήματα τα 35, ορισμένα αιτήματα ικανοποιήθηκαν. Για να ικανοποιηθούν ήταν δίκαια. Αλλά δεν ικανοποιήθηκαν. Ο κ.Τζουμάκας φαντάζομαι στο κείμενο το οποίο επικαλείστε θα μίλησε γι' αυτά τα αιτήματα τα οποία ικανοποιήθηκαν.

Όπως και οι εκπαιδευτικοί είχαν δίκιο σε ένα ή δύο σημεία και γι' αυτό και η κυβέρνηση έκανε αυτή την συζήτηση μαζί τους και διόρθωσε αυτό το οποίο αρχικά τους είχε προτείνει ή αρχικά εκείνο το οποίο είχε προβλέψει στο μισθολόγιο. Αλλιώς δεν θα το διορθώνε αν ήταν άδικο, γιατί να το διορθώσει.

Αλλά για να επαναλάβω, υπάρχει κυβερνητική σύμπνοια και υπάρχει θέληση να πετύχουμε, δουλεύοντας ο καθένας στον τομέα του τον στόχο. Μπορεί να υπάρχουν διαφορές απόψεων, αυτές οι διαφορές απόψεων ξεπερνιούνται μέσα από συζήτηση και συνεργασία στα κυβερνητικά όργανα.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Δεν μπορώ κύριε Πρόεδρε να μην πιαστώ από την τελευταία τοποθέτησή σας περί σύμπνοιας και δεν μπορώ να μην πιαστώ από την κυβερνητική κουλτούρα στην οποία αναφερθήκατε, στη νέα κυβερνητική κουλτούρα για να πω, ότι εδώ ο Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ με την σωστή συνέντευξή του "ΣΤΑ ΝΕΑ", την πολυσυζητημένη συνέντευξή του, μίλησε για καλαμοκαβαλάρηδες της νέας εξουσίας.

Θα θυμίσω μια παλιά δική σας διατύπωση, όταν επί ημερών Ανδρέα Παπανδρέου κάποιοι στο παρασκήνιο επεδίδοντο σε συντροφικά μαχαιρώματα μερικά από τα οποία φαντάζομαι ότι ακόμη θα τα αισθάνεστε στην πλάτη σας. Λέγατε τότε, μιλούσατε τότε για κύκλους της εξουσίας. Σήμερα μιλούν για καλαμοκαβαλάρηδες της νέας εξουσίας, για μερικά πεδία που παίζει με τρόπο επικίνδυνο την πολιτική ...

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Αυτό όμως κ.Χατζηνικολάου δεν αφορά αυτό που είπε ο κ.Ευθυμίου.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Όχι - όχι, περνώ στο επόμενο βήμα. Και για στενό κύκλο στελεχών που στένεψαν τις πλειοψηφίες. Και επίσης άλλα στελέχη, όπως ο κ.Παπαθεμελής λένε, ότι στην κυβέρνηση δεν γνωρίζει η δεξιά τι πράττει η αριστερά.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Όσον αφορά την συνέντευξη του κ.Σκανδαλίδη, όπως είναι γνωστό με τον κ.Σκανδαλίδη είχα την ημέρα της συνέντευξής του μια συζήτηση. Συζητήθηκε και το θέμα στο Εκτελεστικό Γραφείο και το θέμα έκλεισε και έκτοτε ο κ.Σκανδαλίδης δεν επανήλθε και δεν έγινε και καμία συζήτηση ...

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κύριε Πρόεδρε μου επιτρέπετε να πω χαμογελαστά, ότι υπάρχουμε κι εμείς. Δηλαδή δεν είναι μεταξύ σας το θέμα στο Εκτελεστικό Γραφείο, υπάρχει και η κοινή γνώμη που άκουσε κάποιες καταγγελίες.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Η κοινή γνώμη άκουσε κάποιες καταγγελίες, αλλά το θέμα έκλεισε θέλω να επαναλάβω όσον αφορά τον κ.Σκανδαλίδη, το Εκτελεστικό Γραφείο και εμένα.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Τα πήρε πίσω δηλαδή, πώς έκλεισε για να καταλάβω;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Τώρα ας έρθω στο θέμα το οποίο θίξατε, καλαμοκαβαλάρηδες κ.Χατζηνικολάου. Καμαλοκαβαλάρηδες υπάρχουν βεβαίως στην πολιτική, υπάρχουν όμως και παντού αλλού, υπάρχουν σε όλα τα επαγγέλματα, έτσι;

Και εκείνα το οποίο είναι το επιδιωκτέο, θα συμφωνήσετε μαζί μου, ότι όπου υπάρχουν τέτοια φαινόμενα πρέπει να τα καταπολεμούμε και στην πολιτική και αλλού. Καλό είναι να επισημαίνονται και καλό είναι να παίρνουμε τα μέτρα μας για να περιορίζουμε τα φαινόμενα αυτά.

Πιστεύω, ότι ο καλύτερος τρόπος για να αντιμετωπίσουμε τέτοιου είδους φαινόμενα είναι η λειτουργία των οργάνων στο Κόμμα, η λειτουργία των κυβερνητικών οργάνων, οι συνεργασίες και η εσωτερική διαφάνεια στη λήψη των αποφάσεων. Αυτό και προσπαθούμε.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Αυτό σημαίνει κ.Πρόεδρε και κλείνω εδώ για να δώσω τον λόγο στον Γιάννη Πρετεντέρη. Αυτό σημαίνει κ.Πρόεδρε ότι το θέμα έκλεισε με έναν συμβιβασμό απόψεων στο Εκτελεστικό Γραφείο του ΠΑΣΟΚ ή όπως σωστά επεσήμανε ο Γιάννης Πρετεντέρης ο Γραμματέας είπε, εντάξει εγώ τραβάω πίσω αυτά που είπα;

Διότι δύο τρόποι υπάρχουν για να κλείσει ένα θέμα ή ότι εσείς παραδεχτήκατε ότι υπάρχουν κάποια προβλήματα και θα διορθωθούν ή εκείνος είπε, ότι τα παραιπά.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Νομίζω ότι η συζήτηση με τον κ.Σκανδαλίδη ήταν μία συζήτηση δημιουργική. Επεσήμανε ορισμένα φαινόμενα, επεσήμανα και εγώ ορισμένες πλευρές αυτής της συνέντευξης, πλευρές οι οποίες μπορούσαν να δώσουν λαβή σε παρεξήγηση και απο εκεί και πέρα όπως ξέρετε δεν υπήρχε συνέχεια και δεν θέλω εδώ να δώσω καμία συνέχεια.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Κύριε Προεδρε θα συμφωνήσετε μαζί μου - ούτε εγώ θα θελήσω να δώσω συνέχεια, αν και θα δώσω - όμως, ότι όταν βγαίνει ένας κορυφαίος πολιτικός όπως είναι ο Γραμματέας ενός κόμματος και διατυπώνει δημοσίως μια σειρά από κατηγορίες για στενούς συνεργάτες του

Πρωθυπουργού και Προέδρου του κόμματος, το θέμα δεν μπορεί να λήγει μεταξύ πέντε ανθρώπων στο Ε.Γ., να δίνονται ή να μη δίνονται εξηγήσεις και εμείς απλώς να πληροφορούμαστε εκ των υστέρων ότι έκλεισε το θέμα.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Αν υπήρχε θέμα κ.Πρετεντέρη, τότε θα γινόταν συνέχεια φασαρία. Αρα, αφού δεν έγινε καμία φασαρία στη συνέχεια, δεν υπάρχει θέμα.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Αφού για σας δεν υπάρχει θέμα, εμένα μου περισσεύει. Το ερώτημα όμως είναι το εξής: Και ο κ.Σκανδαλίδης αλλά και άλλοι και πολύς κόσμος, έχει διατυπώσει επικρίσεις για το λεγόμενο περιβάλλον Σημίτη. Υπάρχει τέτοιο περιβάλλον Σημίτη, γιατί γύρω απ' αυτό γυρίζουμε.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Δεν υπάρχει κ.Πρετεντέρη.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Και πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις; Είχατε κατηγορήσει το παρελθόν για αδιαφάνεια στην άσκηση της εξουσίας επί ΠΑΣΟΚ Παπανδρέου και θα ήθελα να ξέρω, αν αυτή τη στιγμή έχετε κατακτήσει στη λήψη των αποφάσεων μια διαφορετικού τύπου διαφάνεια και δημοκρατικότητα.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Δεν υπάρχει περιβάλλον. Αυτό το λέω με έμφαση. Και όλη αυτή η συζήτηση περί περιβάλλοντος, είναι μία συζήτηση η οποία ίσως προέρχεται από ανθρώπους οι οποίοι είχαν συνηθίσει σε άλλα περιβάλλοντα και νομίζουν ότι και τώρα υπάρχει περιβάλλον ή συμμετείχαν άλλοτε σε περιβάλλοντα και επειδή αισθάνονται ότι δεν συμμετέχουν τώρα σε κάποιες διαδικασίες, νομίζουν ότι υπάρχουν αυτές οι διαδικασίες αλλού.

Στην Κυβέρνηση υπάρχει Κυβερνητική Επιτροπή, υπάρχει το Υπουργικό Συμβούλιο. Και η Κυβερνητική Επιτροπή και το Υπουργικό Συμβούλιο συνεδριάζουν εναλλάξ κάθε βδομάδα ή εν πάση περιπτώσει συνεδριάζουν σε τακτά χρονικά διαστήματα. Υπάρχουν και οι συνεργασίες μεταξύ των υπουργών σε κύκλους υπουργείων, π.χ. κύκλο υπουργείων αποτελούν τα οικονομικά υπουργεία, η λεγόμενη Επιτροπή Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής.

Οι αποφάσεις παίρνονται εκεί. Υπάρχουν και οι συσκέψεις οι οποίες γίνονται από μένα με ορισμένους υπουργούς, για θέματα του ειδικού χώρου τους. Στο κόμμα υπάρχει η Πολιτική Γραμματεία, υπάρχει το Εκτελεστικό Γραφείο, υπάρχει η Κεντρική Επιτροπή.

Θέλω π.χ. να σας αναφέρω, ότι όταν άρχισαν οι κινητοποιήσεις στη Θεσσαλία τον Δεκέμβρη, η Πολιτική Γραμματεία συνεδρίασε τουλάχιστον τρεις φορές για να αντιμετωπίσει το θέμα και η Κυβερνητική Επιτροπή επίσης συνεδρίασε δύο φορές. Υπήρχε και μία ειδική ομάδα η οποία παρακολουθούσε το θέμα αυτό.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Λίγο ειδυλλιακό είναι το σχήμα που περιγράφετε όμως. Δεν

έχετε ένα στενότερο κύκλο συνεργατών, ανεξαρτήτως των υπουργών, των Υπουργικών Επιτροπών, με τους οποίους συζητάτε και παίρνετε αποφάσεις;

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Γράφεται και λέγεται ότι υπάρχει ένας "πρωινός καφές".

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Δεν υπάρχει "πρωινός καφές" με την έννοια μιας ομάδος η οποία αποφασίζει την πολιτική. Εγώ, κύριε Πρετεντέρη, όπως ο καθένας ο οποίος διευθύνει περισσότερους ανθρώπους, έχω κάποιους συνεργάτες με τους οποίους συζητώ τα θέματα τα οποία πρέπει να αντιμετωπίσω την ημέρα. Τις συναντήσεις μου, τις προετοιμασίες για ορισμένες εμφανίσεις, την οργάνωση την οποία πρέπει να κάνουμε για να συγκεντρώσουμε κάποια υλικά και κάποια στοιχεία.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Ενα προσωπικό επιτελείο λέτε.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Ενα προσωπικό επιτελείο. Δεν υπάρχει ηγέτης ο οποίος δεν έχει ένα προσωπικό επιτελείο για να οργανώνει τη δουλειά του. Εάν θεωρούμε ότι το προσωπικό αυτό επιτελείο είναι παραμάγαζο, περιβάλλον ή βυσσοδομεί, τότε στην ουσία αρνούμαστε σε εκείνον ο οποίος διευθύνει, το δικαίωμα να οργανώνει την εργασία του.

Δεν μπορεί να κάνει τη δουλειά του χωρίς αυτό το προσωπικό επιτελείο. Αλλά το προσωπικό αυτό επιτελείο, θέλω να το επαναλάβω, δεν ασχολείται με την χάραξη πολιτικής. Η χάραξη πολιτικής είναι θέμα το οποίο απασχολεί τα κυβερνητικά όργανα και τα όργανα του Κόμματος.

Και δεν είναι καθόλου ειδυλλιακή η εικόνα κ.Πρετεντέρη, για τον εξής π.χ. λόγο: Διότι πολλές φορές έχει διαρρεύσει στον Τύπο ότι υπήρχαν διαφωνίες στο Ε.Γ., υπήρχαν διαφωνίες στο Υπουργικό Συμβούλιο, υπήρχαν διαφωνίες στην Κυβερνητική Επιτροπή. Υπήρχαν πράγματι διαφωνίες.

Υπάρχουν διαφορετικές απόψεις. Ευτυχές υπάρχουν διαφορετικές απόψεις. Αν όλα ήταν ειδυλλιακά, τότε θα λέγαμε ότι συνέρχονται τα όργανα αυτά και επικροτούν μία πολιτική. Δεν συνέρχονται να επικροτήσουν, συνέρχονται να αποφασίσουν.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Να πάμε σε άλλο θέμα και σε άλλο κλίμα. Στην ουσία της πολιτικής. Κύριε Πρόεδρε, έχουμε στο Βορρά την εξέγερση της Αλβανίας, μια εξέγερση η οποία δημιουργεί κινδύνους αποσταθεροποίησης συνολικά, των Βορείων στα Βόρεια σύνορα μας ...

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Πέτρο αν μου επιτρέψεις, δεν έχω τελειώσει με τα εσωκομματικά, θα ήθελα ένα ακόμη ερώτημα να κάνω για τα κομματικά και έχουμε συμφωνήσει να μην κλείνουμε κάποιο θέμα ...

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Εάν συνεχίσουμε στα εσωκομματικά, δεν θα έχουμε την ευχέρεια να μιλήσουμε για την εξωτερική πολιτική και τα εθνικά όσο χρειάζεται.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Θα είναι πάρα πολύ σύντομο και πολύ απλό ερώτημα.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Να κάνει τότε ένα ερώτημα ο Νίκος και ένα εγώ και να προχωρήσουμε, να κλείσουμε, να πάμε στα εξωτερικά.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Εχω αντιρρήσεις, αλλά εσείς κανονίζετε. Ομως, μην θέσουμε ως επίκεντρο της συζήτησης τα εσωκομματικά.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Δύο ερωτήσεις και κλείνουμε.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Είναι ερώτημα πολιτικής ουσίας κ.Πρόεδρε. Το ξεπερνάω το περί καλαμοκαβαλάρηδων σε όποια επαγγέλματα και αν υπάρχουν, πάντως σίγουρο είναι ότι πιο επικίνδυνο είναι στην πολιτική, διότι οι υπόλοιποι δεν επηρεάζουν τις τύχες όλων μας.

Προχωρώ εγώ και θέλω να σας ρωτήσω για το εξής, υπάρχει μια μεγάλη συζήτηση στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ περί δεξιάς στροφής κι αυτό δεν μπορεί να μην το θίξουμε στη αποψινή συνάντησή μας.

Ενας βουλευτής του ΠΑΣΟΚ είπε για παράδειγμα, ο κ.Σηφουνάκης ότι παλαιότερα είχαμε τα πορτραίτα του Μαρξ και του Βενιζέλου, τώρα προσκηνάμε το πορτραίτο του Ανταμς Σμιθ. Και κάποιοι άλλοι στο παρασκήνιο επίσης της "εσωκομματικής αντιπολίτευσης" λένε, ότι το ΠΑΣΟΚ είναι η σύγχρονη Κεντροδεξιά, η εκσυγχρονιστική Κεντροδεξιά. Τι απαντάτε;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Στην τελευταία ομιλία μου στην Κεντρική Επιτροπή, κ.Χατζηνικολάου, είπα ότι το μεγαλύτερο λάθος που μπορεί να κάνει κανείς είναι να χρησιμοποιήσει στην αντιπαράθεση απόψεων ταμπέλες, να χαρακτηρίσει τους άλλους Δεξιούς ή Αριστερούς και να αυτοχαρακτηριστεί ανάλογα.

Οι ταμπέλες δεν υποκαθιστούν τα επιχειρήματα. Κι εκείνο το οποίο πρέπει να ενδιαφέρει είναι τα επιχειρήματα. Το επιχείρημα είναι αυτή η πολιτική, είναι μία πολιτική η οποία εξασφαλίζει περισσότερη κοινωνική δικαιοσύνη, είναι μία πολιτική η οποία εξασφαλίζει περισσότερη ανταγωνιστικότητα, είναι μία πολιτική η οποία οδηγεί την Ελλάδα σε ένα δρόμο ένταξης στις ευρωπαϊκές εξελίξεις ή την απομονώνει ή την περιθωριοποιεί.

Το κύριο χαρακτηριστικό της προσπάθειάς μας είναι πρώτα απ' όλα ο ρόλος της πολιτείας, του κράτους. Εμείς δεν αρνούμαστε το ρόλο αυτό. Δεν επιδιώκουμε να καταργήσουμε το κράτος και να υποκαταστήσουμε το κράτος με την αγορά. Αρα το κύριο χαρακτηριστικό είναι ένα χαρακτηριστικό προοδευτικής αριστερής πολιτικής.

Επίσης η κοινωνική δικαιοσύνη -χρησιμοποίησα τον όρο στη διάρκεια αυτής της συνέντευξης πολλές φορές- είναι ένας μόνιμος στόχος της πολιτικής μας. Αρα κι αυτό είναι ένα χαρακτηριστικό αριστερής

πολιτικής.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Η ανεργία όμως μεγαλώνει κ.Πρόδρε, για να επαναφέρω κάτι που είχα ρωτήσει πριν.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Η ανεργία κ.Χατζηνικολάου πράγματι, ελάχιστα όμως έχει αυξηθεί. Θέλω να σας υπενθυμίσω, ότι αυτή η κυβέρνηση τα περασμένα χρόνια εδημιούργησε πολλές νέες θέσεις εργασίας και θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας. Εμείς όμως, αυτή η κυβέρνηση τον περασμένο χρόνο, το '96, ψήφισε στη Βουλή ένα νόμο για την απασχόληση, ο οποίος προβλέπει μία σειρά από μέτρα, με τα οποία θα επιδιώξουμε και επιδιώκουμε ήδη να περιορίσουμε την ανεργία και να αυξήσουμε την απασχόληση, όπως είναι τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης τα οποία έχουν αρχίσει να γίνονται πραγματικότητα.

Για να κλείσω και να μην μακρηγορώ, αυτούς τους χαρακτηρισμούς δεν τους δέχομαι. Όσοι τους χρησιμοποιούν, παρασύρονται με έναν εύκολο τρόπο πολιτικής, απλοποιούν υπερβολικά τα πράγματα. Το ΠΑΣΟΚ είναι ένα προοδευτικό Κόμμα και ακολουθεί μια αριστερή πολιτική. Η κυβέρνηση ακολουθεί μία πολιτική εκσυγχρονισμού προοδευτική, η οποία για τον τόπο είναι αριστερή πολιτική.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Θα κλείσω αυτή την ενότητα με μια ερώτηση που στην αρχή μου φαινόταν λίγο ξεκρέμαστη που θα την έκανα, αλλά τώρα που φαίνεται ότι θα κάνει πολύ καλή γέφυρα για να περάσουμε στην Αλβανία και θα καταλάβετε αμέσως τι εννοώ.

Θα αναφερθώ στην υπόθεση του Καζίνο του Φλοίσβου. Αν εξεγείρονται εκεί τοκογλύφοι, εδώ θα μπορούσαν ενδεχομένως να εξεγερθούν οι Καζινάδες. Η κυβέρνηση σας δια της υπουργού Αναπτυξέως, της κας Παπανδρέου πήρε πίσω την άδεια, ανεκάλεσε την άδεια για να γίνει το Καζίνο και η κα.Παπανδρέου με την σύμφωνη γνώμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του κράτους μίλησε για σκαστή παρανομία την υπουργική απόφαση, υπαινισσόμενη ποινικές ευθύνες του κ.Λιβανού και ενδεχομένως ευθύνες του έτερου συνυπογράφοντος υπουργού τότε του Ανδρέα Παπανδρέου, αλλά και σημερινού υπουργού του κ.Λαλιώτη.

Και ξαφνικά μετά από 10 μήνες Εξεταστικές Επιτροπές, σκαστές παρανομίες, ανακλήσεις, αγωγές, εξωδίκους κλπ., εμφανίζονται όλα μέλι - γάλα, κλείνει το πόρισμα, κανείς δεν παραπέμπεται, δεν υπάρχουν ευθύνες, δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα και τελειώνει εκεί το θέμα.

Και βεβαίως ξέρω πολύ καλά ότι αυτό είναι αρμοδιότητα της Εξεταστικής Επιτροπής και δεν θα μου απαντήσετε για λογαριασμό της Εξεταστικής Επιτροπής. Θα μου απαντήσετε όμως ως πρωθυπουργός μιας κυβερνήσεως όπου έχει στις τάξεις της δύο υπουργούς, όπου έχουν εμφανώς

όχι πλέον διαφορές απόψεων όπως λέτε, ο ένας έχει κατηγορήσει τον άλλον για σκαστή παρανομία στην προκειμένη περίπτωση και πώς αντιμετωπίζετε αυτό το θέμα;

Παραδείγματος χάρη ακούστηκε, ότι το κλείσιμο γίνεται, επειδή η σύγκρουση Λαλιώτη - Βάσω Παπανδρέου θα έθετε υπό αμφισβήτηση την ενότητα της κυβερνήσεως. Υπήρξε τέτοιος παράγων στην διευθέτηση αυτής της υπόθεσης;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Κύριε Πρετεντέρη, όπως ξέρετε κι εσείς από τον Τύπο, έγιναν πολλές συζητήσεις στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής γύρω απ' αυτό το θέμα. Υποστηρίχτηκαν πολλές απόψεις και από τους βουλευτές του ΠΑΣΟΚ.

Και οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ καταλήγουν σε ένα συμπέρασμα. Εκείνο το οποίο είχαμε εξ αρχής πει και εκείνο στο οποίο είχα επιμείνει, είναι ότι θα πρέπει να υπάρξει διαφάνεια γύρω από το θέμα, ότι δεν θα πρέπει να υπάρξει κανένα στοιχείο το οποίο να αποκρυσταλώνει και καμιά προσπάθεια να καλυφτεί κάποιο γεγονός.

Οι βουλευτές οι οποίοι ήσαν στην επιτροπή είχαν όλη την ευχέρεια να ερευνήσουν οποιαδήποτε πτυχή της όλης ιστορίας. Αυτό πιστεύω και έκαναν και κατά συνείδηση πρόκειται ν' αποφασίζουν νομίζω απόψε.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Οι βουλευτές, εσείς ως πρωθυπουργός δεν έχετε πρόβλημα με τους δύο αυτούς υπουργούς στην κυβέρνηση.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Όχι, δεν έχω πρόβλημα. Και με τους δύο υπουργούς έχω συζητήσει επανειλημμένα γύρω απ' αυτό το θέμα και η κυβέρνηση στην οποία συμμετείχαν και αυτοί οι δύο υπουργοί ανέκαλεσε την απόφαση για να γίνει το καζίνο στο Φλοϊοβο.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, ας περάσουμε στην Αλβανία.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Ήταν καλή γέφυρα Πέτρο πάντως από το καζίνο στα "αεροπλανάκια".

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Ναι, το ασχνημο είναι κιόλας ότι τα "αεροπλανάκια" των Σκοπίων καταρρέουν και αυτά και ενδεχομένως θα έχουμε πράγματι πρόβλημα σοβαρό.

Κύριε Πρωθυπουργέ, θέλω να σας ρωτήσω, εάν πρώτον αισθάνεσθε ότι με όποια εξέλιξη στην Αλβανία, με το σύνολο των ενεργειών της κυβέρνησής σας, διασφαλίζετε τον ελληνισμό της Αλβανίας.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Πρώτα απ' όλα κ.Ευθυμίου με αφορμή την ερώτησή σας θέλω να επαναλάβω ότι η κυβέρνηση παίρνει συνεχώς πρωτοβουλίες για να μπορέσει να εξασφαλίσει μία εξέλιξη των γεγονότων τέτοια, ώστε να μην υπάρξει

αρνητική επιπτώση στον ελληνισμό της Αλβανίας. Να μην υπάρξει όμως και αρνητική επιπτώση στη θέση της χώρας και στο σύνολο των Βαλκανίων.

Εμείς πιστεύουμε ότι ο κύριος τρόπος για να εξασφαλίσουμε και τον ελληνισμό της Αλβανίας και την Ελλάδα και τα Βαλκάνια είναι η πολιτική λύση των διαφορών, μια πορεία προς την δημοκρατία, η συμφωνία μεταξύ όλων των εμπλεκομένων, η επίλυση των αντιθέσεων με έναν τρόπο ειρηνικό. Κέντρο βάρους της προσπάθειάς μας είναι η συνεννόηση όλων.

Πήγε ο κ.Κρανιδιώτης στα Τίρανα και την Παρασκευή πρόκειται να πάει ο κ.Πάγκαλος και με τον κ.Κρανιδιώτη πάλι στα Τίρανα για να συζητήσουν με τον Πρόεδρο της Αλβανίας, με τον πρωθυπουργό, τον υπουργό εξωτερικών, με τους εκπροσώπους των κομμάτων και ο κ.Κρανιδιώτης θα προσπαθήσει να συνεχίσει την επαφή, η οποία ήδη υπάρχει με εκείνους οι οποίοι εκπροσωπούν τους εξεγερμένους του νότου.

Εγώ σήμερα είχα μία επαφή με τον κ.Βρανίτσκι, ο οποίος είναι ο εκπρόσωπος του Οργανισμού Ασφάλειας και συνεργασίας στην Ευρώπη, ο οποίος πάει αύριο στα Τίρανα για να δει πώς έχει η κατάσταση, για να συνεργαστεί, για να προχωρήσει η λύση, η οποία έχει εκπονηθεί.

Ο κ.Βρανίτσκι επίσης θα έρθει σε επαφή, θα επιδιώξει να έρθει σε επαφή με εκείνους οι οποίοι δεν έχουν συμμετάσχει σ' αυτές τις διαδικασίες, τους εξεγερμένους του νότου, για να ξαναχρησιμοποιήσω αυτό τον όρο. Μία προσπάθεια είναι η πολιτική λύση και μέσα σ' αυτή την πολιτική λύση είναι η προσπάθεια για να μην υπάρξει αναμέτρηση, να μην υπάρξει αιματοχυσία, να μην υπάρξουν θύματα.

Γιατί όλα αυτά σημαίνουν ότι θα υπάρξει πέρα από την ανθρώπινη δυστυχία και την καταστροφή ένα κύμα προσφύγων, το οποίο θα έρθει προς τη χώρα μας και για το οποίο η χώρα μας ετοιμάζεται, αλλά ίσως θα είναι τέτοια η έκταση που δεν θα μπορέσει να την αντιμετωπίσει.

Και το τρίτο μέλλημά μας είναι επαναλαμβάνω η μειονότητα, γνωρίζετε ότι όταν άρχισε ήδη η κρίση είχα μιλήσει τηλεφωνικά με τον κ.Μπερίσα και του είχα επισημάνει ότι θα πρέπει πάση θυσία να μην εμπλακεί και να προστατευθεί η μειονότητα και ο κ.Μπερίσα κατόπιν τούτου έκανε και μία σχετική δήλωση μετά το τηλεφώνημα ότι δεν εμπλεγμένη η μειονότητα σ' αυτή την κρίση, σ' αυτή την διαφορά.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Τώρα λένε στην Ιταλία όμως ότι είναι μπλεγμένη η μειονότητα και ότι η Ελλάδα καθοδηγεί την εξέγερση. Η "Ρεπούμπλικα" διαβάζω, η "Στάμπα" τουλάχιστον δύο έγκυρες εφημερίδες.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Να συμπληρώσω γιατί ήταν και το δικό μου ερώτημα κ.Πρόεδρε. Ενώ είχαμε την αίσθηση στην αρχή ότι υπάρχει μια ελληνική πρωτοβουλία μεσ' την Κοινότητα και στην οποία υπάρχει σύμπλευση με την Ιταλία, υπάρχει αυτή η αίσθηση και με τα στοιχεία που λέει ο Γιάννης ο Πρετεντέρης ότι η Ιταλία συνέπλευσε μαζί μας για να πάρει τον κυρίαρχικό ρόλο και να μας πετάξει έξω και κάνει δικό της παιχνίδι.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Κύριε Ευθυμίου, διαπίστωσα και εγώ σήμερα στον Τύπο και σε κάποια σχόλια ότι αναπτύσσεται ένας ανταγωνισμός ή μια φιλολογία γύρω από ένα ελληνοϊταλικό ανταγωνισμό. Δεν υπάρχει ελληνοϊταλικός ανταγωνισμός. Εγώ είχα συνομιλήσει στην αρχή της κρίσης με τον κ.Πρόντι, συνομίλησα και αργότερα, ο κ.Πάγκαλος έχει συνομιλήσει με τον κ. Ντίνι τον υπουργό Εξωτερικών της Ιταλίας και βρισκόμαστε σε επαφή με τους Ιταλούς. Ο στόχος είναι κοινός.

Ο στόχος και της Ιταλίας και της Ελλάδος και των υπολοίπων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να υπάρξει πολιτική λύση και να μην υπάρξει αιματοχυσία και το σχόλιο της μιας ή της άλλης εφημερίδας είναι ένα σχόλιο το οποίο δεν ξέρω σε ποια στοιχεία βασίζεται, πάντως δεν βασίζεται στην πραγματικότητα.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Έχει ένα στοιχείο, που δεν ξέρω αν θέλετε να το διαψεύσετε σήμερα. Εδώ πέρα λέει ότι ένας κύριος Κίκο Μουστάκι υπουργός αμύνης του Χότζα, γράφει η Ρεπούμπλικα, δεν είναι τελευταία εφημερίδα, ζει στην Ελλάδα, είναι πολιτικό γεγονός;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Με συγχωρείτε, υπάρχουν 200.000 Αλβανοί που ζουν στην Ελλάδα. Επειδή ζούνε 200.000 Αλβανοί στην Ελλάδα, η Ελλάδα είναι πίσω από την εξέγερση;

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Ασφαλώς δεν έχει αυτή την πληροφορία στα χέρια της η κυβέρνηση, δεν γνωρίζει δηλαδή την ύπαρξη αυτού του κυρίου που υποτίθεται κάθε Ρεπούμπλικα...

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Γνωρίζει την ύπαρξη αυτού του κυρίου, αλλά δεν σημαίνει ότι ο κύριος αυτός παίζει κανένα ρόλο.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κατευθύνει από την Αθήνα την εξέγερση στην Αλβανία.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Υπάρχουν πολλοί, οι οποίοι ζουν στην Ελλάδα, έχουν έρθει κατά καιρούς στην Ελλάδα, έχουν τις δικές τους πολιτικές απόψεις και έχουν παίξει κάποιο ρόλο στην Αλβανία, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι τώρα έχουν καμία ανάμιξη.

Εχουμε φροντίσει να υπάρχει έλεγχος ώστε να μην υπάρξει

ανάμειξη. Η γραμμή μας είναι ό,τι δεν πρέπει να υπάρξει καμία ανάμειξη στα εσωτερικά της Αλβανίας, διότι μια τέτοια ανάμειξη μπορεί να δημιουργήσει τη λανθασμένη εντύπωση ότι η Ελλάδα ή η μειονότητα βρίσκεται πίσω από αυτή την εξέλιξη, πράγμα που δεν είναι αληθές.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Εγώ θα έρθω στα ελληνοτουρκικά και θα ρωτήσω αν υπάρχει αλλαγή πλεύσης της κυβέρνησης και αναφέρομαι στην τελευταία δήλωση του υπουργού Εξωτερικών του κ.Πάγκαλου.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Πριν περάσουμε στα ελληνοτουρκικά επειδή έχω μια τελευταία ερώτηση για την Αλβανία, υπάρχει μια μυθολογία ή μια πραγματική εκτίμηση περί δυνατότητας επεκτάσεως της σύρραξης στις αλβανικές μειονότητες της πρώην γιουγκοσλαβικής δημοκρατίας της Μακεδονίας και της Σερβίας, δηλαδή στο Κόσσοβο και το Τέτοβο.

Αυτή την ανάλυση τη συμμερίζεται η κυβέρνηση; Έχει πληροφορίες περί αυτής της δυνατότητας ή δεν πιστεύει ότι μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο; Γιατί πια τότε θα μιλάμε για μείζονα αποσταθεροποίηση στην περιοχή.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Η κυβέρνηση συμμερίζεται την άποψη ότι μια αποσταθεροποίηση στο σύνολο της Αλβανίας, δηλαδή η κατάρρευση του καθεστώτος, γενικευμένες συρράξεις, μάχες και στο νότο και στο βορρά, μπορούν βεβαίως να οδηγήσουν και σε συρράξεις στις γειτονικές χώρες, όπου ζουν αλβανόφωνοι πληθυσμοί, αλβανικής καταγωγής πληθυσμοί.

Γι' αυτό και η επιδίωξή μας είναι να υπάρξει ειρήνη, πολιτική λύση. Θέλω επίσης να πω σε σχέση με αυτά που ανέφερα πριν, ότι στο πλαίσιο αυτό της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών έχουμε ήδη προσφέρει ανθρωπιστική βοήθεια και πρόκειται αύριο ένα πλοίο του ελληνικού στόλου με συμφωνία των αλβανικών αρχών να επισκεφθεί τους Αγίους Σαράντα και να μοιράσει τρόφιμα και φάρμακα στον εκεί πληθυσμό.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Θα περάσω στα ελληνοτουρκικά και με αφορμή την πρόσφατη δήλωση του υπουργού Εξωτερικών του κ.Πάγκαλου, μια δήλωση πολυσυζητημένη. Θα ρωτήσω αν υπάρχει αλλαγή στάσης της κυβέρνησης, αλλαγή τακτικής απέναντι στην Τουρκία.

Και ρωτώ διότι ενώ ο κ.Πάγκαλος μέχρι πριν από ένα μήνα δήλωνε ότι ανησυχεί για το ενδεχόμενο πολέμου με την Τουρκία, διότι οι προκλήσεις από την πλευρά της κλιμακώνονται, είπε τώρα ότι η Τουρκία ασφαλώς ανήκει στην Ευρώπη, αποτελεί μεγάλο μέρος της ευρωπαϊκής ιστορίας και η Ελλάδα δεν πρόκειται να αλλάξει άποψη γι' αυτό.

Γιατί αν η Τουρκία δεν είναι μέρος της ευρωπαϊκής ιστορίας τότε ούτε και η Ελλάδα είναι. Το ερώτημά μου είναι αν υπάρχει κάποια αλλαγή τακτικής. Διότι μέχρι πριν από λίγες μέρες λέγαμε προς τα έξω ότι είναι λάθος να μας αντιμετωπίζουν με την πολιτική των ίσων αποστάσεων, αυτούς που προκαλούν κι αυτούς που δέχονται τις προκλήσεις.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Δεν υπάρχει καμία αλλαγή τακτικής. Πολλές φορές δίνονται συνεντεύξεις, γίνονται ερωτήματα και υπάρχει μια απάντηση σε ένα συγκεκριμένο ερώτημα. Δεν μπορούμε να παίρνουμε την απάντηση η οποία δόθηκε στο συγκεκριμένο ερώτημα ως σύνολο πολιτικής.

Η πολιτική μας απέναντι στην Τουρκία βασίζεται στην επιδίωξη της ειρήνης στην περιοχή, στην επιδίωξη της σταθερότητας στην περιοχή και της φιλίας και της συνεργασίας.

Θέλουμε την ειρήνη στην περιοχή γιατί οποιαδήποτε πολεμική περιπέτεια όχι μονάχα θα είναι αρνητική γιατί κάθε πόλεμος σημαίνει ανθρώπινα θύματα, θυσίες, καταστροφές, αλλά θα οδηγήσει την Ελλάδα σε ένα τραπέζι διαπραγματεύσεων κι εμείς δεν θέλουμε να διαπραγματευτούμε κυριαρχικά μας δικαιώματα.

Εμείς θέλουμε σταθερότητα στην περιοχή, που σημαίνει ότι πρέπει να εφαρμοστεί το διεθνές δίκαιο, οι διεθνείς συνθήκες και αυτό έχουμε ζητήσει και τονίσει επανειλημμένα παντού, σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς.

Εμείς θέλουμε συνεργασία γιατί πιστεύουμε ότι και απέναντι στην Τουρκία και απέναντι στα Βαλκάνια η καλύτερη απάντηση για να ξεπεραστούν τα οποιαδήποτε προβλήματα είναι η ανάπτυξη σχέσεων και η συνεργασία ανάμεσα στις χώρες.

Όσον αφορά τη θέση της Τουρκίας ως προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, εμείς δεν θέλουμε να αποκλειστεί η Τουρκία από τις διαδικασίες οι οποίες ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, διαδικασίες συνεργασίας, συμφωνίας, τελωνειακής ενώσεως κλπ.

Εμείς δεν είμαστε της άποψης ότι η Τουρκία πρέπει να αποκοπεί από τον κορμό των ευρωπαϊκών χωρών. Εμείς είμαστε της άποψης ότι χρειάζεται και η ανάπτυξη σχέσεων για την Τουρκία, γιατί πιστεύουμε ακράδαντά ότι η περισσότερο ωφελημένοι από την ανάπτυξη αυτών των σχέσεων θα είμαστε εμείς.

Εμείς είμαστε οι γείτονες, εμείς είμαστε εκείνοι οι οποίοι

έχουμε τις δυνατότητες και τα μέσα να εκμεταλλευτούμε τις οικονομικές δυνατότητες, εμείς είμαστε εκείνοι οι οποίοι επί δεκαετίες, επί αιώνες, είχαμε μια προνομιακή σχέση με όλο αυτό το χώρο της Ανατολής. Και αυτή την προνομιακή σχέση μπορούμε να τη συνεχίσουμε.

Προϋπόθεση, όμως, αυτών των σχέσεων συνεργασίας και φιλίας είναι να λυθούν τα πολιτικά προβλήματα ή το πολιτικό πρόβλημα, να ξεκαθαριστεί ότι η Τουρκία πρέπει όσον αφορά τις όποιες διεκδικήσεις που έχει σε σχέση με τα Ιμια ή άλλες, που δεν ξέρουμε αν έχει άλλες, να τις θέσει στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Όσον αφορά δε το θέμα της υφαλοκρηπίδας να υπάρξει ένα συνυποσχετικό και να λυθεί το θέμα αυτό από το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Χρειάζεται ένα ξεκαθάρισμα των δύο αυτών προβλημάτων και βεβαίως μετά θα πρέπει να προχωρήσουμε στο να δημιουργήσουμε και στο χώρο αυτό ένα κλίμα συνεργασίας, το οποίο ευνοεί τη χώρα μας.

N.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Επομένως, αν καταλαβαίνω καλά, η δήλωση αυτή του υπουργού Εξωτερικών και μάλιστα μετά τη συνάντησή του με την Αμερικανίδα υπουργό Εξωτερικών, είναι μάλλον άκαιρη. Δεν μπαίνω καν στην ουσία της, αλλά φαντάζομαι ότι είναι άκαιρη.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Δεν καταλαβαίνω γιατί είναι άκαιρη. Ο κ.Πάγκαλος επανέλαβε με άλλα λόγια αυτό το οποίο σας είπα εγώ. Υπάρχουν ορισμένοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι οποίοι λένε δεν μπορούμε να προχωρήσουμε σε σχέση με την Τουρκία στο ένα ή το άλλο θέμα, διότι υπάρχει η Ελλάδα η οποία προβάλλει παντού το βέτο της.

Αλλά εμείς έχουμε κάποια συγκεκριμένα θέματα. Τα ανέφερα αυτά τα συγκεκριμένα θέματα. Αυτών των θεμάτων ζητούμε την επίλυση. Αυτών των θεμάτων ζητούμε την αντιμετώπιση. Εμείς δεν έχουμε μια συνολική άρνηση απέναντι στη συνεργασία με την Τουρκία.

Πριν από μερικές μερες συνήλθε το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα στις Βρυξέλες, όπως ξέρετε κι εκεί υπηρξε μια δήλωση, δεν θυμάμαι ακριβώς το περιεχόμενο αυτής της δήλωσης.

N.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κατά της πλήρους εντάξεως της Τουρκίας.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Στη δήλωση, όμως, αυτή αναφερόταν και το γεγονός ότι η Τουρκία είναι μουσουλμανική χώρα και άρα βρίσκεται η Ευρωπαϊκή Ένωση σε αδυναμία να εντάξει την Τουρκία κλπ. Εμείς δεν έχουμε τέτοια πράγματα. Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν πρέπει να επικαλούνται την Ελλάδα ως άλλοθι για την πολιτική, την οποία ακολουθούμε με την Τουρκία. Η Ελλάδα

έχει συγκεκριμένα αιτήματα και ζητά την λύση των θεμάτων, τα οποία ανέφερα.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, στο συγκεκριμένο θέμα με την Τουρκία απ' ό,τι καταλαβαίνω είναι το εξής. Το πραγματικό δίλημμα που τίθεται από τις δηλώσεις του κ.Πάγκαλου είναι άλλο. Εμείς λέμε να μπει η Τουρκία στην Ευρώπη, εφόσον δώσει προκαταρκτικά αυτά εγγυήσεις για τα ελληνικά, εθνικά συμφέροντα και δεν μπαίνουμε σε διάλογο.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Για "να μπει η Τουρκία στην Ευρώπη".

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Εν πάση περιπτώσει, δεν έχουμε άρνηση για Ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας εφόσον πρώτα δώσει εγγυήσεις που αφορούν τα εθνικά συμφέροντα της Ελλάδος. Εφόσον πρώτα.

Δεν κάνουμε διάλογο, εφόσον πρώτα δεν λυθεί το ζήτημα των διεκδικήσεων της Τουρκίας έναντι της Ελλάδας. Και προτείνουμε την λύση των προκαταρκτικών αυτών θεμάτων ως απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη των σχέσεων συνεργασίας κλπ. Εδώ όμως υπάρχει η συγκεκριμένη κριτική και σας την θέτω υπόψη σας για ν' απαντήσετε πάνω σ' αυτό.

Οτι ήδη δίνουμε σε σχέση με την ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας πολλά, χωρίς να παίρνουμε κάποιο αντίτιμο. Δίνουμε, έχουμε άρει το βέτο μας στην τελωνειακή ένωση, έχουμε άρει μια σειρά διαπραγματευτικά.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Το βέτο μας κ.Ευθυμίου; Να μην ξεχνάμε, το βέτο μας σε σχέση με την τελωνειακή ένωση της Τουρκίας το ήρε η Ελλάδα διότι επέτυχε με αυτό τον τρόπο ν' αρχίσουν σε καθορισμένη ημερομηνία οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Κύπρο, υπήρξε κάποια ανταλλαγή ας το πω σ' αυτό το σημείο, εμείς θέλαμε να προωθήσουμε την ένταξη της Κύπρου, το πετύχαμε.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Έχετε δίκιο κ.Πρόεδρε, άλλο θέλω όμως. Προσπαθώ να οριοθετήσω για όλους μας, διότι το θέμα είναι το πιο καίριο, ακριβώς επομένως αν για σας όπως το θέσατε διάλογος δεν είναι νοητός με την Τουρκία παρά μόνο υπό τις δύο αυτές προϋποθέσεις, ότι προκαταρκτικώς θα λυθούν τα θέματα που αφορούν τις εγγυήσεις των ελληνικών εθνικών συμφερόντων. Το κατάλαβα καλά;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Εμείς κ.Ευθυμίου έχουμε δηλώσει ότι δεν υπάρχει διάλογος για κυριαρχικά δικαιώματα, δεν υπάρχει διάλογος, ο οποίος αφορά την εδαφική ακεραιότητα της χώρας. Δεν υπάρχει επίσης διάλογος, ο οποίος αφορά το σύνολο των θεμάτων που θέτει η Τουρκία, γιατί η Τουρκία θέτει θέματα, τα οποία αφορούν τα κυριαρχικά δικαιώματα και την εδαφική ακεραιότητα. Αυτό

ως προς το γενικό.

Από εκεί και πέρα κ.Ευθυμίου υπάρχουν μερικοί, οι οποίοι αυτή την αρχή την ερμηνεύουν με ένα τέτοιο τρόπο, ο οποίος είναι μη δεκτός ή εξωπραγματικός. Οτι εάν εγώ δω τον κ.Ντεμιρέλ όπως τον είδα στην Μόσχα, δεν θα πρέπει να τον χαιρετίσω και να συζητήσω μαζί του. Μόλις συζητήσω μαζί του υπάρχει διάλογος. Δεν υπάρχει διάλογος, υπάρχει μία συνεννόηση όπως πρέπει να υπάρχει σε κάθε διεθνή διαγωνισμό.

Εάν οι ελληνικές αρχές συζητήσουν με τις τουρκικές αρχές για θέματα λαθρομεταναστών τότε καλώς γίνεται αυτή η συζήτηση και δεν υπάρχει διάλογος με την έννοια που αναφέρεται γύρω από το σύνολο των βασικών θεμάτων που αφορούν τις σχέσεις Ελλάδας και Τουρκίας.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Δεν μπαίνουμε επομένως σε διάλογο με ανοιχτή ατζέντα, δεν υπάρχει τέτοια περίπτωση.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Πρέπει να δούμε τα επίπεδα της συζήτησης και της συνεννόησης. Υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα συζήτησης και συνεννόησης.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Διαγράψατε πάντως ένα πλαίσιο της εξωτερικής σας πολιτικής σε σχέση με την Τουρκία κυρίως, που μιλήσατε για τα Βαλκάνια, για όλη αυτή την προσπάθεια σταθεροποίησης, αναρωτιέμαι στο ΠΑΣΟΚ συμφωνούν με αυτά που λέτε; Διότι ενίοτε έχω την αίσθηση ότι στο ΠΑΣΟΚ ακούω δύο γλώσσες γύρω από τα θέματα εξωτερικής πολιτικής. Τα περίφημα εθνικά θέματα, δεν ξέρω γιατί θα πρέπει να τα λέμε έτσι. Αλλά εν πάση περιπτώσει έχω την αίσθηση ότι όντως ακούω δύο γλώσσες.

Τελευταία απόδειξη ατράνταχτη οι αντιδράσεις διαφόρων κορυφαίων στελεχών του ΠΑΣΟΚ δεν χρειάζεται να πω ονόματα, στις δηλώσεις του Πάγκαλου, στις οποίες μόλις τώρα αναφέρθηκε ο Νίκος προηγουμένως. Θέλω να πω δηλαδή ότι εδώ έχω την αίσθηση ότι δεν υπάρχει απλώς μία διαφορά τόνου, όπως ενδεχομένως είπατε προηγουμένως, υπάρχει μία διαφορά αντίληψης για το ρόλο της Ελλάδος σ' αυτό τον τόπο, για το τι πρέπει να επιζητά μια ελληνική κυβέρνηση έξω από τα σύνορα, ποιά είναι τα συμφέροντα τα ελληνικά και πώς διασφαλίζονται.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Κύριε Πρετεντερη, στο Εκτελεστικό Γραφείο του ΠΑΣΟΚ συζητήσαμε τα ελληνοτουρκικά και αυτά τα οποία σας μεταφέρω είναι οι απόψεις, πάνω στις οποίες συνέπεσαν τα μέλη του Εκτελεστικού Γραφείου κατά την διάρκεια αυτής της συζήτησης. Μπορεί να υπήρξαν διαφοροποιήσεις ως προς το ένα ή το άλλο σημείο, να υπήρξαν ερωτήματα γύρω από ορισμένα θέματα, αλλά το πλαίσιο της πολιτικής ήταν ένα πλαίσιο, το οποίο έγινε δεκτό.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ πήγα πριν από ένα μήνα που πήγε ο κ.Αρσένης στην Κύπρο, παρόλο που είναι Υπουργός Παιδείας και είπε ότι δεν υπάρχει εθνική στρατηγική. Η κάπως έτσι εν πάση περιπτώσει. Θέλω να πω υπάρχουν ευρύτατες διαφοροποιήσεις.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Εγώ δεν έχω υπόψη μου αυτές τις δηλώσεις, έτσι πως τις αναφέρετε.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Δεν είναι έτσι ακριβώς.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Η κάπως έτσι, αλλά θέλω πάλι να σας επαναλάβω και στην κυβερνητική επιτροπή και στο Υπουργικό Συμβούλιο, στο ΚΥΣΕΑ τελευταία συζητήθηκαν αυτά τα θέματα και στο Εκτελεστικό Γραφείο και θέλω να πω ότι το πλαίσιο αυτό της πολιτικής, είναι ένα πλαίσιο κοινά αποδεκτό.

Υπάρχουν συζητήσεις γύρω από θέματα τακτικής, υπάρχουν συζητήσεις γύρω από θέματα, τα οποία τίθενται από την εξέλιξη. Ποια θέματα τίθενται από την εξέλιξη; Για παράδειγμα τώρα γίνεται μια αναδιοργάνωση του ΝΑΤΟ. Το ΝΑΤΟ δημιουργεί νέα στρατηγεία, τα οποία έχουν νέους χώρους ευθύνης. Υπάρχει μια συζήτηση, πώς ακριβώς θα καθοριστούν αυτοί οι χώροι ευθύνης, ποιές ευθύνες θα έχουν αυτά τα στρατηγεία κλπ.

Υπάρχουν διαφορετικές απόψεις. Προσπαθούμε να προσεγγίσουμε σ' αυτό το θέμα μέσα από μια συζήτηση. Πιστεύω ότι αυτό είναι αναγκαίο. Αλλά αυτό δεν αφορά την κεντρική κατεύθυνση, δεν αφορά την στρατηγική. Αφορά θέματα θα έλεγα είτε δευτερεύοντα, είτε θέματα τακτικής, δεν αφορά την στρατηγική.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, να ρωτήσω για να κλείσουμε. Τελευταίο από μένα για τα εθνικά θέματα.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Μία - μία ερώτηση και να τελειώσουμε.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Μία ερώτηση ο καθένας. Νίκο, μία μετά ο Πέτρος και μετά εγώ και κλείνουμε.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Για να κλείσω με τα εθνικά θέματα, αν και ομολογώ, ότι δεν είμαι πλήρως ικανοποιημένος από την απάντηση που δώσατε κ.Πρόεδρε σε ότι αφορά το timing της δήλωσης Πάγκαλου. Δηλαδή σε μια στιγμή που εγείρει διεκδικήσεις η Τουρκία, εμείς να την "φλερτάρουμε" έστω και φραστικά.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Μα δεν "φλερτάρει" κανείς, κ.Χατζηνικολάου, την Τουρκία. Ο κ.Πάγκαλος λέει με τον τρόπο του μία αλήθεια.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Ωστόσο γυρνά την σελίδα και πάω στα Σκόπια, διότι έκανε και άλλη μια δήλωση.

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Αυτό είναι το κακό μας όμως κ.Χατζηνικολάου. Το κακό μας είναι, ότι παίρνουμε τα μικρά και τα κάνουμε μεγάλα: "Φλερτάρουμε" την

Τουρκία! Πώς "φλερτάρουμε" την Τουρκία, ποιός "φλερτάρει"; Μα, προς Θεού!

Μ.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Οχι, δεν είναι μικρό. Μια δήλωση του υπουργού Εξωτερικών στην συνάντηση με την υπουργό των Ηνωμένων Πολιτειών, που μάλιστα την πήρε το Ρόιτερ και την αναμετέδιδε στρεβλά κατά την γνώμη μου ως πράσινο φως της Ελλάδας. Ήταν σημαντικό.

Όσοσο έρχομαι στο θέμα των Σκοπίων. Έκανε και μια άλλη ...

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Πάντως η εικόνα του κ.Πάγκαλου να "φλερτάρει", είναι ωραία.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Να έρθω στα Σκόπια. Το έβαλα σε εισαγωγικά "μόνος του φλερτάρει". Πάντως και μην με βάλετε να μαλώσω με τον κ.Πάγκαλο! Δεν τολμώ να το σκεφτώ!

Έρχομαι στο θέμα των Σκοπίων. Ο κ.Πάγκαλος έκανε επίσης τη δήλωση, ότι θα πρέπει στο αμέσως επόμενο διάστημα να περιμένουμε εξελίξεις και το ερώτημα μου είναι απλό. Τι είδους εξελίξεις πρέπει να περιμένουμε και πού είμαστε διατεθειμένοι να φτάσουμε σε ό,τι αφορά το όνομα;

Είναι γνωστή η δήλωσή σας προεκλογική και μετεκλογική, ότι δεν δεχόμαστε τον όρο "Μακεδονία". Θα δεχτούμε μια ονομασία σύνθετη; Μέχρι πού μπορούμε να φτάσουμε και τι προοπτική βλέπετε να έχουμε μπροστά μας;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Κύριε Χατζηνικολάου, όπως είπα και στη Βουλή, όταν έγινε τελευταία μια συζήτηση, αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη μία διαπραγμάτευση. Δεν μπορώ να κάνω καμία δήλωση και δεν είναι σωστό να κάνω καμία δήλωση, διότι οποιαδήποτε δήλωσή μου γύρω από το θέμα αυτό μπορεί να παίξει ρόλο σ' αυτή την διαπραγμάτευση.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Η οποία πλησιάζει στο τέλος κ.Πρόεδρε;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Η οποία πλησιάζει στο τέλος, ναι. Διότι έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια και θα πρέπει τα Σκόπια να δηλώσουν στον κ.Βανς τις τελικές τους αποφάσεις. Οπότε και ο κ.Βανς θα πάρει τις τελικές του αποφάσεις και ανάλογα με τις τελικές αποφάσεις του κ.Βανς, θα πρέπει κι εμείς να πάρουμε θέση.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Μπορείτε τουλάχιστον να μας δώσετε ένα χρονικό ορίζοντα που θα πρέπει να αναμένουμε εξελίξεις;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Δεν μπορώ να σας τον δώσω κ.Χατζηνικολάου, διότι ο κ.Βανς είχε πει πέρυσι, περίπου το Μάρτη, ότι τελείωσε πια, αλλά όπως βλέπετε, δεν έχει τελειώσει. Πάλι τώρα λέει, ότι τελείωσε πια. Ελπίζω αυτή τη φορά να τελειώσει.

Π.ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε την δική μου τελευταία ερώτηση. Κλείνουν 23

χρόνια από την τουρκική κατοχή της Β.Κύπρου, της μισής Κύπρου μας. Είχατε πάει μια φορά στην Κύπρο όταν δεν ήσασταν πρωθυπουργός και είχατε δηλώσει, ότι πολλές φορές κυνηγώντας την καλύτερη δυνατή λύση, αρνηθήκαμε λύσεις που αποδεικνύεται ότι εάν τις είχαμε δεχτεί, πιθανόν θα ήμασταν σε πολύ καλύτερη θέση απ' αυτή που είμαστε τώρα.

Είχατε υπαινιχτεί νομίζω με σαφήνεια, ότι πολλές φορές στο Κυπριακό υπήρξαν χαμένες ευκαιρίες, στην αντιμετώπιση του Κυπριακού. Αυτό ως πνεύμα. Πολλοί γνώστες του Κυπριακού ισχυρίζονται, ότι οι διακοινοτικές που αρχίζουν αυτή την φάση την καινούργια, την επόμενη εβδομάδα με τον Φαίτζελ, τον Χάνινγκ κλπ. είναι πιθανόν η καλύτερη στιγμή να προχωρήσει μια λύση του Κυπριακού.

Και ξέρουμε όλοι, ότι και οι Αμερικάνοι το θέλουν ή δείχνουν να το θέλουν, έτσι έχουμε καταλάβει και ότι πολλοί πιστεύουν ότι είναι η πιο ώριμη ευκαιρία να αντιμετωπιστεί το Κυπριακό και μάλιστα ενόψει της ενταξιακής διαδικασίας που θα αρχίσει για την Ευρωπαϊκή Ένωση έξι μήνες μετά το τέλος της Διακυβερνητικής.

Πιστεύετε, ότι είναι ώριμη η στιγμή και πρέπει να το αντιμετωπίσουμε κάπως έτσι αυτή τη φορά;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Δεν υπάρχει καλύτερη στιγμή ή χειρότερη στιγμή κ. Ευθυμίου. Θα εξαρτηθεί από τις προτάσεις, τις πρωτοβουλίες, τις απαντήσεις της τουρκικής πλευράς. Εκείνο το οποίο θέλουμε εμείς είναι να λυθεί το Κυπριακό. Αλλά να λυθεί κατά έναν τρόπο ο οποίος να εξασφαλίζει την εφαρμογή των αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών, κατά έναν τρόπο ο οποίος να εξασφαλίζει την ύπαρξη ενός Κυπριακού κράτους το οποίο θα μπορεί να λειτουργεί και ενός Κυπριακού κράτους όπου οι δύο Κοινότητες θα μπορούν να αναπτύσσονται χωρίς επεμβάσεις τρίτων. Δηλαδή θέλουμε μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού.

Γ. ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Που πιστεύετε ότι μπορεί να είναι μέσα από αυτή τη διαδικασία των διακοινοτικών;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Μπορεί να προκύψει. Αλλά αυτή τη στιγμή αν με ρωτήσετε ποιά είναι τα δεδομένα δεν θα μπορέσω να σας απαντήσω. Δεν έχω δει ακόμα τις προτάσεις. Έχω ακουσει πολλές συζητήσεις, έχω ακούσει πολλές σκέψεις, αλλά δεν έχω δει κάτι συγκεκριμένο και προτού δω κάτι συγκεκριμένο δεν μπορώ να σχηματίσω γνώμη αν προωθείται κάτι το οποίο αποτελεί μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού.

Γ. ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Θα κλείσω αυτή τη συνέντευξη με μια ερώτηση γενική, θα ξεφύγω από τα εθνικά θέματα, να επιστρέψουμε λίγο στα γενικότερα. Θυμάμαι ότι ο φίλος και συνάδελφος Π. Τσίμας κλείνοντας το προεκλογικό

debate με τον κ.Εβερτ σας είχε ρωτήσει τότε τι θα λέγατε σε έναν 18χρονο;

Και είχατε δώσει μια απάντηση η οποία εμένα με είχε εκπλήξει οφείλω να πω λίγο, λέγοντας ότι θα του λέγατε πόσο το σήμερα έχει γίνει καλύτερο από το χθες. Αναρωτιέμαι αν μπορείτε να τον διαβεβαιώσετε αν και το αύριο θα είναι καλύτερο από το σήμερα.

Και σας κάνω αυτό το ερώτημα διότι αυτούς τους 15 μήνες της διακυβέρνησής σας ακούω τους επικριτές σας να διχογνωμούν. Οι μεν λένε ότι ακολουθείτε μεμονωμένες ενέργειες και πράξεις οι οποίες δεν αρθρώνονται σε μια συγκεκριμένη πολιτική, ότι λίγο-πολύ κυβερνάτε μέρα με τη μέρα.

Και υπάρχει η άλλη μερίδα των επικριτών σας, ίσως η μεγαλύτερη, η οποία λέει ότι έχετε ένα δογματικό συγκεκριμένο πλαίσιο για το πού πρέπει να πάει η χώρα, τον εκσυγχρονισμό, τον εξευρωπαϊσμό της και προσπαθείτε να ταιριάζετε την κοινωνική της πραγματικότητα μέσα σ' αυτό το στενό πλαίσιο.

Θα ήθελα να μου πείτε, ο Κ.Σημίτης κυβερνώντας τη χώρα πού θέλει να την πάει; Τι επιδιώκει τελικά;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Το αύριο θα είναι σίγουρα πολύ καλύτερο από το σήμερα, εάν από τώρα και τα επόμενα χρόνια κάνουμε μια συστηματική προσπάθεια να πετύχουμε τους στόχους τους οποίους έχουμε θέσει: Την ένταξη της Ελλάδος στις ευρωπαϊκές εξελίξεις, την ανάπτυξη ενός ρόλου μας στα Βαλκάνια και τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας και της κοινωνίας μας.

Γιατί θα είναι το αύριο καλύτερο από το σήμερα; Γιατί αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε εξέλιξη έργα και δραστηριότητες σε όλους τους τομείς της οικονομίας και της κοινωνίας, οι οποίες δραστηριότητες θα έχουν καταλυτική επίδραση στην εξέλιξη της κοινωνίας μας.

Και αναφέρω ένα απλό παράδειγμα: Αυτή τη στιγμή κατασκευάζεται ο αυτοκινητόδρομος από την Αθήνα στη Θεσσαλονίκη. Πολλοί βλέπουν αυτές τις εργασίες όταν πηγαίνουν προς τη Θεσσαλονίκη. Υπάρχουν και άλλες όμως εργασίες τις οποίες δεν βλέπουν.

Π.χ. η παράκαμψη της Λάρισας γίνεται μέσα στον κάμπο, κανένα αυτοκίνητο δεν περνάει εκεί. Όταν τελειώσει αυτός ο αυτοκινητόδρομος, η διαδρομή από την Αθήνα στη Θεσσαλονίκη θα είναι μια διαδρομή η οποία θα γίνεται γύρω στις 4.30 ώρες περίπου, τηρουμένου και του ορίου ταχύτητας.

Ηδη σήμερα, για να αναφέρω ένα δεύτερο παράδειγμα, πολλοί που βγήκαν την Καθαρή Δευτέρα και πήγαν προς την Πελοπόννησο θα διαπίστωσαν ότι δεν υπήρχε πια το μποτιλιάρισμα το οποίο υπήρχε παλιά στον Ισθμό της Κορίνθου, γιατί υπήρχε μια νέα γέφυρα και νέα διόδια και τα αυτοκίνητα περνούσαν πολύ πιο εύκολα απ' ό,τι παλιά.

Θα υπάρχει μια νέα διπλή σιδηροδρομική γραμμή ανάμεσα στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη και το τρένο θα κάνει να φτάσει από τη μια πόλη στην άλλη γύρω στις 5,5-6 ώρες, θα μπορεί να κινείται με μεγάλη ταχύτητα.

Θα υπάρχουν, επειδή θα έχει τελειώσει η Εγνατία τα επόμενα χρόνια, όχι μονάχα διαδρομές οι οποίες θα ενώνουν την Ανατολική με τη Δυτική Ελλάδα προς βορράν, αλλά και πολλές νέες δίοδοι με τη Βουλγαρία και τις άλλες βαλκανικές χώρες, δηλαδή θα αναπτυχθεί εκεί η οικονομική δραστηριότητα και το εμπόριο.

Όπως στην παιδεία βρίσκονται σε εξέλιξη αυτή τη στιγμή προγράμματα για νέες βιβλιοθήκες, για τη μετεκπαίδευση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Όλα αυτά θα αλλάξουν και το κλίμα της παιδείας, όπως και οι δράσεις για νέα προγράμματα.

Η χώρα θα πάρει μια άλλη μορφή.

Γ. ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Πότε όμως;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Θα πάρει μια άλλη μορφή από σήμερα τα επόμενα 4-5-6-7 χρόνια. Γιατί αυτά τα έργα δεν γίνονται αμέσως.

Ν. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Τις ημερομηνίες θα τις πιάσουμε στα έργα; Αυτές που έχουν προβλεφθεί. Αυτό είναι το ερώτημα.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Δεν είναι μόνο αυτό το ερώτημα. Είναι ένα ερώτημα, ότι πρέπει να πιάσουμε τις ημερομηνίες. Αλλά το πολύ μεγαλύτερο ερώτημα είναι ότι πρέπει να γίνουν αυτά τα έργα, ότι πρέπει να πασχίσουμε ως κοινωνία να αποδεχθούμε προσπάθειες, να αποδεχθούμε πολιτικές, οι οποίες θα βοηθήσουν να γίνουν αυτά τα έργα, να μην παρεμποδίσουμε, με δράσεις μας και αιτήματα, την πραγματοποίηση αυτού του στόχου.

Θα αλλάξει η Ελλάδα πρόσωπο. Και θα αλλάξει η Ελλάδα πρόσωπο αν πασχίσουμε όλοι γι' αυτό. Ταυτόχρονα, όταν λέμε εκσυγχρονισμός και όσον αφορά τη δημοκρατία και όσον αφορά την κοινωνική δικαιοσύνη και όσον αφορά την οικονομική αποτελεσματικότητα εννοούμε ότι θα προχωρήσουμε δράσεις οι οποίες θα μας επιτρέψουν να παίξουμε μέσα στις ευρωπαϊκές εξελίξεις έναν μεγαλύτερο ρόλο, να έχουμε μια καλύτερη θέση,

να έχουμε μια καλύτερη απήχηση. Δεν κατάλαβα κ.Πρετεντέρη σε τι είμαι δογματικός. Δεν είμαι δογματικός. Υπάρχει μια αλήθεια και ας μου επιτρέψετε να κλείσω με αυτό.

Πολλοί λένε, μα γιατί να κυνηγάμε το Μάαστριχτ; Κανένας δεν μας υποχρεώνει να κυνηγήσουμε το Μάαστριχτ. Για σκεφθείτε όμως τι θα γίνει εάν δεν καταφέρουμε να ενταχθούμε σ' αυτές τις διαδικασίες και μείνουμε στο πλάι; Το πρώτο το οποίο θα γίνει, είναι να υπάρξει μια μαζική φυγή κεφαλαίων, να χάσει η δραχμή την αξία της, ν' ανέβει ο πληθωρισμός, να φτωχύνουμε όλοι, η οικονομία και η κοινωνία μας να βρεθεί σε πολύ μεγάλη κρίση. Ποιός το θέλει αυτό; Πιστεύω ότι δεν το θέλει κανένας.

Η επιδίωξη να είμαστε μέσα και εμείς στην ομάδα εκείνων, οι οποίοι θα καθορίσουν την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μια επιδίωξη, η οποία εξυπηρετεί το συμφέρον της χώρας. Και γι' αυτό πρέπει να είναι επιδίωξη όλων μας. Η Ελλάδα μπορεί να παίξει ένα ρόλο. Οι Έλληνες μπορούν. Το έδειξαν τελευταία και στον αθλητισμό τα παιδιά, τα οποία αγωνίστηκαν στο Παρίσι. Οι Έλληνες έχουν τις δυνατότητες. Αρκεί να πιστέψουμε σ' αυτές τις δυνατότητες και αρκεί να πορευτούμε με αυτοπεποίθηση.

Χρειάζεται αυτοπεποίθηση. Πιστεύω ότι την αυτοπεποίθηση αυτή, την προσπάθεια η οποία χρειάζεται, θα την έχουμε τα επόμενα χρόνια.

Γ.ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ κ.Πρόεδρε. Σε εμένα έπεσε το βάρος της αποφώνησης αυτής της συνέντευξης. Ευχαριστώ τον Πρωθυπουργό τον κ.Κώστα Σημίτη, τον Πέτρο τον Ευθυμίου, τον Νίκο Χατζηνικολάου και τους τηλεθεατές που ήταν μαζί μας, την ΕΡΤ για την φιλοξενία της και για τους τηλεθεατές που έμειναν μαζί μας έως αυτή την προχωρημένη ώρα.

Κυρίες και κύριοι καλή σας νύχτα.